

A black and white photograph taken from a high angle looking down into the stern of a rowing boat. Four rowers are visible, seated in a line and facing away from the camera. They are all wearing tank tops and are in the middle of a rowing stroke, with their oars dipping into the water. The water is dark and shows ripples from the oars. The boat's structure, including the oarlocks and sliding seat rails, is visible.

RISIKORAPPORT 2012

spar nord

RISIKORAPPORT 2012

Forord	3
2012 i hovedtræk	4
Risikostyring	6
Kapitalstyring og solvensbehov	10
Basel III - CRD IV	15

Kreditrisiko	17
Markedsrisiko	33
Likviditetsrisiko	38
Operationel risiko	41

Formålet med denne rapport er at give et indblik i Spar Nord koncernens risiko- og kapitalstyring.

Rapporten er udarbejdet i overensstemmelse med de juridiske oplysningskrav i den danske bekendtgørelse om kapitaldækning og giver en beskrivelse af de forskellige typer af balanceførte og ikke-balanceførte risici, som koncernen er eksponeret overfor. Herudover gennemgår rapporten koncernens risiko- og kapitalstyring samt kapitalbasens sammensætning og risici relateret hertil.

Reglerne for kreditinstitutters kapitaldækning fastsættes i EU's kapitaldækningsdirektiv (CRD). Direktivet udspringer af Basel II-reglerne og fastsætter i de såkaldte Søjle III regler om offentliggørelse af kapitalkrav og risikostyring. Spar Nord koncernen følger den danske Lov om finansiel virksomhed og det danske Finanstilsyns bekendtgørelse om kapitaldækning, som er baseret på CRD.

Bankens offentliggørelse af oplysninger i henhold til søjle III sker for Spar Nord Bank A/S, cvr. nr. 13737584 samt alle datterselskaber, som er fuldt konsoliderede (herefter "Spar Nord"). Som følge af beslutningen om afvikling af koncernens leasing-aktiviteter vil der på udvalgte områder være anført oplysninger om de fortsættende aktiviteter. Denne rapport for Spar Nord koncernen præsenteres på www.sparnord.dk/ir. Herudover er der oplysninger om koncernens risici og risikostyring i årsrapporten for Spar Nord.

Rapportering i henhold til oplysningskravet i Søjle III sker på årsbasis, i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet, mens det individuelle solvensbehov offentliggøres kvartalsvis.

Yderligere oplysninger om risiko, likviditet og kapitalberedskab præsenteres i årsrapporten for Spar Nord i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder, IFRS.

I modsætning til det, som var den udbredte forventning ved indgangen til året, kom udviklingen i dansk økonomi i 2012 på mange måder til at minde om de 3 foregående år. I et år hvor USA var til valg, og Europa fortsat kæmpede med gældskrisen, var udviklingen i den internationale økonomi i store dele af året styret af politiske begivenheder. Vel at mærke begivenheder, der i lange perioder af året havde en kraftig negativ indvirkning på tilliden hos både forbrugere og virksomheder. Dermed blev 2012 også i Danmark endnu et år med en svag udvikling i både forbrug, investeringer og beskæftigelse – og med en lav rente og en robust eksport som forhold, der trak i positiv retning.

Over hele verden fortsatte centralbankerne med at stimulere økonomien via lempelig pengepolitik og lave renter. Det gjorde sig også gældende i Danmark, hvor Nationalbanken som konsekvens af en stærk krone sænkede renten til et niveau under den europæiske. Renten på korte danske statsobligationer var negativ i hovedparten af 2. halvår 2012, og renten på korte realkreditobligationer sluttede året på omkring 0,5 pct. De lave renter var medvirkende til, at de danske boligpriser – trods let stigende arbejdsløshed og generel usikkerhed – lå rimeligt stabilt oven på et fald på godt 20 pct. siden toppen i 2007.

DANMARK VAR GODT RUSTET

At det trods alt er gået så godt i Danmark, at internationale investorer har anset Danmark som "sikker havn" skyldes primært, at Danmark i modsætning til mange andre europæiske lande stod godt rustet til den krise, der ramte verdensøkonomien i 2008. Grundlæggende er der i store dele af den danske økonomi sunde balancer og strukturer – som illustreret ved, at Danmark er et af i alt kun 12 lande der fortsat, 4 år efter finanskrisen ramte verden, oppebærer den højeste kreditvurdering fra alle de store kreditvurderingsinstitutter.

At Danmark ikke desto mindre fortsat er i krise, skyldes ikke mindst, at Danmark lige som en række andre lande i årene op til krisen oplevede en bolig- og kreditboble og efterfølgende har oplevet en nedgearing af økonomien. Noget lignende har ikke gjort sig gældende på Danmarks vigtigste eksportmarkeder, Tyskland, Sverige og Norge, og dette har haft en positiv stabiliserende effekt på dansk økonomi. I modsat retning trækker, at store dele af Europa er inde i en historisk dyb krise, hvilket naturligt lægger begrænsninger på optimismen i en lille åben økonomi som den danske.

ENDNU ET TABT VÆKSTÅR

Efter at aktiviteten i dansk økonomi i 2009 faldt med 5,7 pct., og dermed viste et af de mest markante dyk i nyere tid, har aktiviteten stort set været uforandret siden midten af 2010. I 2012 har økonomien været påvirket af to modsatrettede tendenser. For det første at forbruget, målt på detailsalget, trods udbetalinger af over 25 mia. i efterlønspenge, er fortsat ned og nu befinder sig på det laveste niveau siden 2004. For det andet at eksporten nu er tilbage på niveauet fra før krisen satte ind. Samtidig var der i 2012 en lav investeringsaktivitet og en fortsat faldende beskæftigelse. Dermed bliver 2012 endnu et tabt vækstår, eller som økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager udtrykte det: 2012 bliver "to-tusinde-og-træls".

Nedenstående tabel viser den procentvise udvikling i en række vigtige nøgletal for Danmark.

ØKONOMISKE NØGLETAL - 2011-2013 REALISERET OG FORVENTET UDVIKLING I DANMARK

	2013	2012	2011
Vækst i BNP, pct. å-å	1,0	-0,5	1,0
Vækst i privatforbrug, pct. å-å	1,4	1,0	-0,2
Vækst i investeringer, pct. å-å	3,0	1,8	0,3
Arbejdsløshed, pct.	6,4	6,2	6,2
Inflation, pct.	2,0	2,4	2,8
Betalingsbalance, mia. kr.	95	105	116
EUR/DKK / ultimo	745	746	743
USD/DKK / ultimo	625	566	575
Lang rente, pct. / ultimo	2,5	1,2	1,7

Kilde: Danmarks Statistik, Nationalbanken og Spar Nord Bank

UDVIKLINGEN I DEN FINANSIELLE SEKTOR

I den finansielle sektor i Danmark bød 2012 på "mere af det samme". Trods et historisk lavt renteniveau var året således præget af lav efterspørgsel efter finansiering. Dette gjorde sig især gældende for de danske pengeinstitutter, hvorimod der var fortsat fremgang på realkreditområdet. Efter at have ligget uforandret i 2010 og 2011 faldt pengeinstitutternes udlån til private husholdninger i løbet af 2012 med 4 pct. I samme periode steg realkreditudlånet med 2 pct. Faldet i bankudlån til private husholdninger har dermed været på 53 mia. kr. siden toppen før krisen – et fald der modvirkes af en stigning i realkreditudlånet på 195 mia. kr., hvilket vil sige, at den samlede kreditformidling til private husholdninger er øget med 142 mia. kr.

Bankernes udlån til erhverv har været faldende i alle årene efter finanskrisen og var, på sektorniveau, 10 pct. lavere ved udgangen af 2012 end ved udgangen af 2011. Set i forhold til højeste niveau før krisen er der tale om et fald på 35 pct.

Det samlede indestående i de danske pengeinstitutter var på 1.243 mia. kr. ved udgangen af 2012, hvoraf 505 mia. kr. udgjordes af danske husholdningers indestående på anfordringskonti i pengeinstitutterne. Den høje opsparingsgrad hæmmer i sagens natur den økonomiske aktivitet, men er samtidig med til at skabe et bedre udgangspunkt for et mere selv bærende og robust opsving, når usikkerheden er væk.

FUSION MED SPARBANK

Årets vigtigste strategiske begivenhed i Spar Nord var fusionen med Sparbank, som blev offentliggjort i september og gennemført i november.

Hensigten med fusionen er at skabe en landsdækkende bank med en stærk markedsposition i Nordjylland, Midt- og Vestjylland samt i en række større byer i det øvrige Danmark. En bank, som står stærkt for så vidt angår kapitalstyrke og fundingsituation, og som på baggrund heraf har gode forudsætninger for at være konkurrencedygtig på både privat- og erhvervskundesiden.

Hertil kommer et ønske om at udnytte det potentiale for forbedret effektivitet og indtjeningskraft, der forventes at ligge i at betjene et større antal kunder på den samme produktions- og supportplatform. Endelig har det i processen været væsentligt, at der er tale om en fusion mellem to banker, der for så vidt angår kundefokus, produkter, IT-plattform, kultur og værdier har mange fællestræk. Med fusionen overtager Spar Nord 23 filialer, som betjener ca. 60.000 kunder med et samlet udlån på 6,5 mia. kr. og et samlet indlån på 8,6 mia. kr.

LIKVIDITET

Efter et meget vanskeligt 2011 var 2012 et lidt mere positivt år på det internationale fundingmarked, bl.a. med en betydelig stigning i antallet af udstedelser af længerevarende usikret funding.

Også for Spar Nord blev 2012 i likviditetssammenhæng et noget mere positivt år end det foregående. Allerede midt på året havde banken således – på grund af den afvikling af leasingaktiviteter, der blev igangsat i 2011, og på grund af stigende indlån – en så stor overdækning, at der reelt var tale om uafhængighed af funding fra de internationale kapitalmarkeder. På den baggrund valgte ledelsen i maj at opsiges bankens ratingsamarbejde med Moody's.

Ved årets udgang havde Spar Nord en overdækning i forhold til bankens strategiske mål på 14,8 mia. kr. svarende til forbedring på 10,9 mia. kr. i løbet af 2012.

KREDIT

Spar Nord koncernens samlede udlån og garantier før modregning af nedskrivninger og underkurs på engagementer overtaget fra Sparbank udgjorde 47,6 mia. kr. ultimo 2012 imod 43,7 mia. kr. ultimo 2011. 36,5 pct. af de samlede udlån og garantier kan henføres til privatkunder og 63,5 pct. til erhvervskunder.

Udlån og garantier i fortsættende aktiviteter (ekskl. leasingaktiviteter) er i alt på 43,3 mia. kr. ultimo 2012 mod 36,4 mia. kr. ultimo 2011. Heraf udgøres 9,8 mia. kr. af udlån og garantier overtaget i forbindelse med fusionen med Sparbank. I alt kan 40,0 pct. af udlån og garantier i de fortsættende aktiviteter henføres til privatkunder og 60,0 pct. til erhvervskunder.

Udviklingen i nedskrivninger på udlån mv. var i 2012 påvirket af de negative økonomiske konjunkturer samt præciserede retningslinjer fra det danske finanstilsyn. Koncernens samlede driftspåvirkning blev således på 661,8 mio. kr. svarende til 1,5 pct. af de gennemsnitlige udlån og garantier. På de fortsættende aktiviteter udgør nedskrivninger 593,6 mio. kr.

KAPITAL

Spar Nords individuelle solvensbehov blev ultimo 2012 opgjort til 10,0 pct., hvilket er 1,2 procentpoint højere end ultimo 2011. Solvensprocenten er ultimo 2012 på 15,5, hvilket giver en kapitalmæssig overdækning på 5,5 procentpoint svarende til 2,5 mia. kr. Stigningen i forhold til 2011 kan bl.a. henføres til, at Spar Nord ultimo 2012 er gået over til den såkaldte 8+ metode, jf. Finanstilsynets vejledning herom.

Spar Nord har i løbet af året gennemført kapitaludvidelser med et samlet nettoprovenu på 1.099 mio. kr., optaget et ansvarligt lån på 400 mio. kr. samt indfriet hybrid kapital udstedt af Sparbank på 480 mio. kr. og ansvarlige lån for 608 mio. kr. ved første ordinære forfald.

Spar Nords egentlige kernekapitalprocent er ultimo 2012 på 12,1.

Risikotagning er et helt centralt element i bankdrift, og risikostyring er et vigtigt fokusområde i hele Spar Nord. De forskellige risikotyper, som koncernen påtager sig, og de tiltag, der gøres for at styre og monitorere udviklingen, gennemgås i de følgende afsnit.

De vigtigste risikotyper for koncernen er:

- **Kreditrisiko:** Risiko for tab som følge af, at udlånskunder eller andre modparter mistligholder deres betalingsforpligtelser, herunder risiko relateret til kunder med finansielle problemer, store engagementer, koncentrationsrisici og risiko på bevilgede, ikke-udnyttede engagementer. Under kreditrisiko hører tillige afviklings- og modpartsrisiko.
- **Markedsrisiko:** Markedsrisiko er en samlet betegnelse for risikoen for tab på grund af ændringer i kurser eller priser på finansielle instrumenter.
- **Likviditetsrisiko:** Risiko for tab som følge af, at koncernens finansieringsomkostninger stiger, at koncernen afskæres fra at indgå nye forretninger på grund af manglende finansiering eller, at koncernen i yderste konsekvens bliver ude af stand til at honorere sine forpligtelser grundet manglende finansiering.
- **Operationel risiko:** Risikoen for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, strategiske risici og imagerisiko.

RISIKOPROFIL

De risici, Spar Nord påtager sig, og risikoappetitten på de enkelte risikotyper udspringer af koncernens overordnede strategiske målsætninger, som er fastsat af bestyrelsen. Som supplement hertil er der fastsat specifikke risikopolitikker, som fastlægger de overordnede retningslinjer for håndtering og styring af risici. Disse politikker gennemgås og godkendes af bestyrelsen mindst en gang årligt.

Målet er, at der sikres en sammenhæng mellem bankens vision, mission og strategi, og at banken til et hvert tidspunkt har en risikoprofil der står i et hensigtsmæssigt forhold til kapitalgrundlaget.

På baggrund af de overordnede risikopolitikker og risikoprofilen, er der udarbejdet specifikke instrukser på de væsentligste risikoområder.

ANSVARSFORDELING

Koncernen har en tostrengt ledelsesstruktur med en direktion og en bestyrelse. På risikoområdet har bestyrelsen formuleret et sæt af skriftlige retningslinjer til direktionen, som klart specificerer ansvarsområderne for hvert ledelsesniveau. Bestyrelsen fastsætter de overordnede politikker, mens direktionen er ansvarlig for koncernens daglige ledelse.

Bestyrelsen skal sikre, at koncernen har den rette organisation, samt at der etableres risikopolitikker og grænser for alle væsentlige risikotyper. Derudover skal alle større kreditfaciliteter forelægges bestyrelsen til godkendelse. Bestyrelsen træffer også afgørelse om generelle principper for håndtering og overvågning af risici. Der rapporteres regelmæssigt til bestyrelsen med henblik på at give bestyrelsen mulighed for at kontrollere, om de samlede risikopolitikker og de fastsatte grænser bliver overholdt.

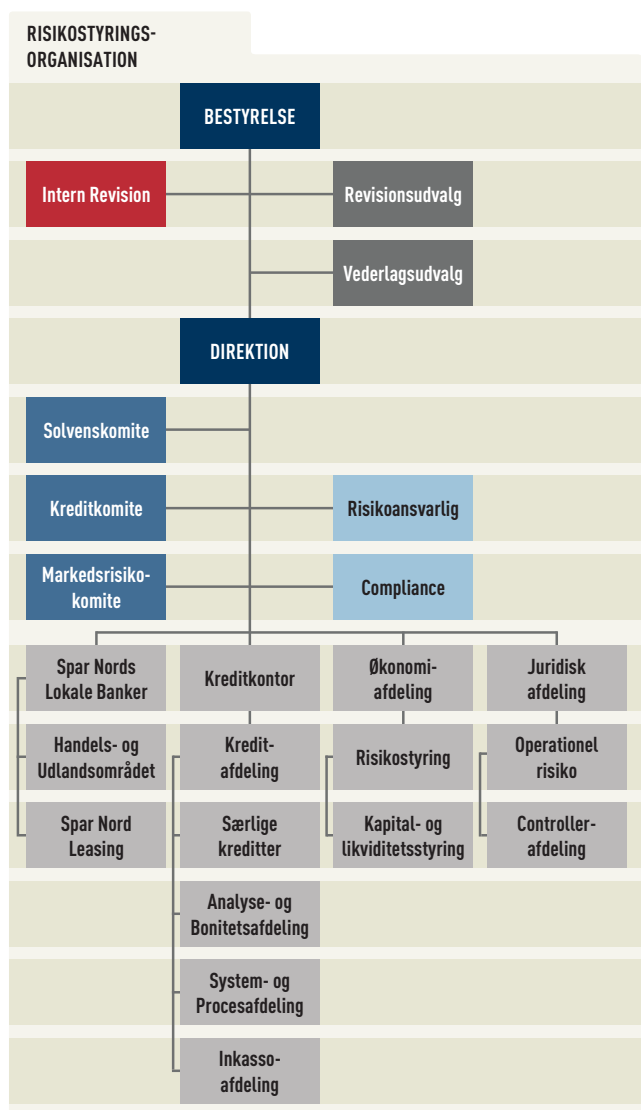
Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg, som har til opgave at overvåge og kontrollere regnskabs- og revisionsmæssige forhold samt forberede bestyrelsens behandling af regnskabs- og revisionsrelaterede emner. Udvalget består af tre medlemmer, heraf et medlem, som i lovens forstand besidder særlige kvalifikationer inden for revisions- og regnskabsforhold, og som desuden er uafhængig.

Koncernens interne revisionsafdeling refererer til bestyrelsen og rapporterer til bestyrelsen og direktionen. Intern revisions arbejde tager udgangspunkt i den af bestyrelsen godkendte årsplan og omfatter bl.a. stikprøvevis revision af forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder, herunder i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Koncernens uafhængige revisor vælges på den ordinære generalforsamling for ét år ad gangen. Revisionens fokus drøftes årligt mellem bestyrelsen og revisorerne efter indstilling fra revisionsudvalget.

Direktionen er ansvarlig for den daglige ledelse af koncernen. Dette indebærer bl.a., at direktionen opstiller specifikke instrukser for koncernens risici og koncernens praksis vedrørende risikostyring. Direktionen rapporterer regelmæssigt til bestyrelsen om koncernens risikoeksponering.

Direktionen har nedsat en række udvalg og komiteer, som på specifikke områder bidrager til koncernens risikostyring, og som forbereder sager og temaer til behandling i direktionen og bestyrelsen.

KREDITKOMITE

Kreditsager, der ligger ud over Kreditkontorets bevillingsgrænser eller er af principiel karakter, behandles i Kreditkomiteen. Komiteen, der består af kreditdirektøren samt et medlem fra direktionen, samles tre gange om ugen. Ofte vil sager, der har været behandlet i Kreditkomiteen, blive forberedt til senere behandling i bestyrelsen.

MARKEDSRISIKOKOMITE

Markedsrisikokomiteen består af repræsentanter fra direktionen, Økonomi-afdelingen samt Handels- og Udlandsområdet. Komiteen mødes kvartalsvis og gennemgår udviklingen i bankens positioner og risici samt likviditetssituationen sammen med forventningerne til markedsudviklingen og fremtidige planer. Endvidere modtager komiteen input fra et mere operationelt kapitalmarkedsudvalg, bl.a. om hvilke forhold, der bør drøftes principielt.

SOLVENSKOMITE

Solvenskomiteen består af medlemmer fra direktionen, Kreditkontoret og Økonomi-afdelingen. Komiteen har til formål at formulere målsætninger og principper for opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital og det individuelle solvensbehov. Solvenskomiteen indstiller det individuelle solvensbehov til godkendelse i bestyrelsen.

RISIKOANSVARLIG

Den risikoansvarliges ansvarsområde omfatter koncernens risiko-bæftede aktiviteter på tværs af risikoområder og organisatoriske enheder samt risici hidrørende fra outsourcete funktioner. Den risikoansvarlige er ansvarlig for, at risikostyring i koncernen sker på betryggende vis, herunder at der skabes et overblik over pengeinstituttets risici og det samlede risikobillede. Den risikoansvarlige har det overordnede ansvar for overholdelse af koncernens risikopolitikker samt overvågning og rapportering af risici på tværs af risikotyper og organisatoriske enheder. Den risikoansvarlige refererer til direktionen. Den risikoansvarliges arbejde tager udgangspunkt i den af bestyrelsen godkendte årsplan.

COMPLIANCE

Koncernens compliancefunktion har ansvar for at overvåge overholdelsen af finansiel lovgivning, branchestandarder og koncernens interne retningslinjer på alle områder. Funktionen refererer til Direktionen, rapporterer til bestyrelsen og bemandes med complianceansvarlige samt repræsentanter fra et udsnit af koncernens forretningsområder, som beskæftiger sig med decentrale complianceopgaver. Compliancefunktionens arbejde tager udgangspunkt i den af bestyrelsen godkendte årsplan.

DAGLIG STYRING AF RISICI

KREDITRISIKO

Den daglige styring af kreditrisiko varetages af kundefrådgiverne i samarbejde med de lokale direktører. Decentrale bevillingsretter er på mellem 2 mio. kr. og 10 mio. kr. og afhænger af kompetencer og behov. Engagementer, der størrelsesmæssigt overstiger de decentrale bevillingsretter overgår til behandling i Kreditkontoret eller kreditkomiteen, og alle engagementer over 60 mio. kr. samt nye engagementer over 30 mio. kr. skal bevilges af bestyrelsen.

Den overordnede overvågning af koncernens kreditrisiko varetages af Bonitetsfunktionen, som overvåger udviklingen i alle engagementers kreditbonitet og gennemfører en systematisk bonitetskontrol af hele engagementsporteføljen.

Kreditscoring er indført i hele koncernen og anvendes i den decentrale kreditgivning, bl.a. således at der kan bevilges større udvidelser til de bedste risikogrupper end til de dårligste.

Risiko- og afviklingslines til finansielle modparter bevilges af Kreditkomiteen. Engagementer, som overstiger Kreditkomiteens beføjelser, bevilges af bestyrelsen. Den overordnede overvågning af lines foretages af kreditorganisationen, og alle lines vurderes minimum årligt, bl.a. med udgangspunkt i den finansielle modparts årsregnskab.

MARKEDSRISIKO

Spar Nords bestyrelse fastlægger de overordnede politikker, rammer og principper, og Økonomiafdelingen har ansvaret for at overvåge og kontrollere, at koncernens markedsrisiko ligger inden for de udstukne rammer.

Til styring af markedsrisici er der etableret et instruktshierarki med tre niveauer. På første niveau definerer bestyrelsen rammerne for koncernen. På næste niveau videredelegerer direktionen til koncernens øvrige enheder, hvoraf Handels- og Udlandsområdet er markant største enhed. På tredje og sidste niveau tildeles de disponerende medarbejdere i Handels- og Udlandsområdet de rammer, som de kan disponere indenfor.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsstyringen er opdelt i henholdsvis kortsigtet og langsigtet likviditetsstyring. Styringen af den kortsigtede likviditet er placeret i Handels- og Udlandsområdet, mens styringen af den langsigtede likviditet er placeret i Økonomiafdelingen.

Styringen af koncernens samlede likviditet udgøres af en række styringsmekanismer. For den kortsigtede likviditet anvendes et fast mål for den daglige likviditetsbuffer kombineret med stresstest. Den langsigtede likviditet styres gennem fokus på den strategiske likviditet og ligeledes anvendelse af stresstest.

OPERATIONEL RISIKO

Operationelle risici styres gennem forretningsgange og procedurer, IT-systemer og kontrolforanstaltninger. Ansvaret for risikostyringen i denne forbindelse ligger hos de ansvarlige enheder. Projekter skal udarbejde en risikovurdering med risici, mulige konsekvenser og tiltag til at begrænse disse risici. Spar Nords sikkerhedspolitik, herunder IT-sikkerhedspolitik revideres årligt og godkendes af bestyrelsen.

BEREDSKABSPLANER

Koncernen har beredskabsplaner til håndtering af de kritiske områder, eksempelvis på kapital- og likviditetsområdet. Koncernen har ligeledes beredskabsplaner til håndtering af en situation med længevarende IT-nedbrud.

RAPPORTERING

Der anvendes væsentlige ressourcer for løbende at sikre en tilstrækkelig risikorapportering, herunder opfølgning på lovgivnings- og ledelsesmæssige risikorammer. Rapporteringen til bankens ledelse og relevante interessenter foretages efter faste retningslinjer.

Bestyrelsen modtager løbende rapportering på alle de væsentligste risikoområder.

ÅRLIG RAPPORTERING

Direktionens risikoredegørelse

Samlet risikoredegørelse for bankens risikobehæftede aktiviteter på tværs af risikoområder og organisatoriske enheder. Risikoredegørelsen skal være grundlag for og understøtte bestyrelsens overordnede styring af virksomheden, herunder i forbindelse med bestyrelsens fastsættelse af bankens risikoappetit, godkendelse af politikker og retningslinjer samt i forbindelse med bankens organisering og brug af it-systemer.

Risikopolitikker

Gennemgang af bankens risikopolitikker på de enkelte risikoområder (kreditrisiko, markedsrisiko mv.) og vurdering af behovet for at foretage tilpasninger.

Individuelt solvensbehov

Vurdering af koncernens risikoprofil og opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital. Udvidet version af den rapport, der udarbejdes kvartalsvis, herunder gennemgang af proces og vurdering af anvendte parametre.

Operationel risiko

Gennemgang af koncernens operationelle risici og foranstaltninger til at imødegå disse.

Aktivgennemgang

Detaljeret gennemgang og analyse af bankens aktiver, herunder en specifik og detaljeret gennemgang af enkeltengagementer samt en analyse og vurdering af den fremtidige udvikling på væsentlige brancher eller aktivområder.

Redegørelse fra Compliance

Redegørelse om Compliancefunktionens arbejde og bankens generelle compliance.

Budget

Gennem udarbejdelse af bankens budget afdækkes de forretningsmæssige og strategiske risici.

KVARTALSVIS RAPPORTERING

Individuelt solvensbehov

Vurdering af risikoprofilen og opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital. Rapporten indeholder konklusioner på bankens stresstest og vurdering af kapitalbehovet for de enkelte risici.

Bonitetsrapport

Detaljeret analyse af udviklingen i engagement og nedskrivninger og tab, herunder porteføljeanalyser på ratingkategorier, størrelse, geografi mv. Ligeledes opfølgning på alle overtræk over 1 mio. kr. (månedligt).

Svage engagementer

Rapport med alle svage engagementer større end 25 mio. kr., hvor de gennemgås enkeltvis.

Store engagementer

Oversigt over engagementer der udgør 10 pct. eller mere af bankens basiskapital og summen af disse engagementer, samt hvor mange procent denne sum udgør af basiskapitalen.

Markedsrisiko

Gennemgang og analyse af blandt andet bankens aktuelle rente-, aktie- og valutarisiko, herunder den historiske udvikling i udnyttelsen af de bestyrelsesfastsatte rammer og instrukser (månedligt).

Likviditetsrisiko

Gennemgang og analyse af bankens kort- og langsigtede likviditetsrisiko, herunder bankens likviditetsstresstest samt udviklingen i den historiske udnyttelse af de lovgivningsmæssige og bestyrelsesfastsatte rammer og instrukser. (månedligt).

Kapitalforhold

Dybdegående analyse af bankens kapitalmæssige forhold, herunder udvikling i risikovægtede poster og basiskapital.

IT-risiko

Gennemgang og opfølgning på bankens IT-sikkerhed og stabilitet på bankens IT systemer, herunder opfølgning på de outsourcede udviklingsprojekter.

Rapportering fra Risikoansvarlig

Opfølgning på bankens risikoappetit, og årsplanen for den risikoansvarlig.

Rapportering fra Compliance

Gennemgang af de væsentligste compliancekontroller samt status på igangværende opgaver.

Forecast

Forecast opdateres regelmæssigt med henblik på at sikre løbende opfølgning på de forretningsmæssige resultater samt fremskrivninger på resultat, balance, likviditet og kapitalforhold.

KAPITALMÅLSÆTNING

Spar Nord har licens til at drive bankvirksomhed og er som følge heraf underlagt et kapitalkrav baseret på de danske kapitaldækningsregler, som finder anvendelse på såvel moderselskabet som på koncernen.

Spar Nords kapitalstyring har til formål at styre koncernens samlede kapital i forhold til den risikoprofil, koncernen har valgt. Koncernens kapitalmålsætninger skal sikre, at der altid kan leves op til kapitaldækningsreglerne, som kræver en minimumskapital på 8 pct. af de opgjorte risici i den såkaldte Søjle I defineret i Basel II, tillagt et eventuelt yderligere kapitalkrav, der skal dække alle relevante risici, herunder risici som ikke er tilstrækkeligt dækket under Søjle I. Det drejer sig eksempelvis om forretningsrisici samt særlige kreditrisici.

Koncernen har vedtaget en række politikker og instrukser, der skal sikre, at koncernen til enhver tid råder over såvel kapital som likviditet, der er tilstrækkelig til at overholde lovgivningens krav samt understøtte fremtidige aktiviteter og vækst. En del af formålet med instrukser og målsætninger er at sikre, at banken vil kunne modstå konjunkturtilbageslag, uventet store kredittab og store negative ændringer i værdien af de markedsrisikorelaterede positioner.

Spar Nord har en målsætning om en egentlig kernekapitalprocent på minimum 12. Målsætningen for solvensprocenten er 15. Derudover er det bankens hensigt at have en solvensprocent på minimum 3 procentpoint højere end bankens individuelle solvensbehov.

Ved udgangen af 2012 har Spar Nord en egentlig kernekapitalprocent 12,1, en kernekapitalprocent inkl. hybrid kernekapital på 15,1, en solvensprocent på 15,5 og et individuelt solvensbehov på 10,0 pct.

SOLVENS OG KERNEKAPITALPROCENT

Pct.	2012	2011
Egentlig kernekapitalprocent	12,1	10,4
Kernekapitalprocent - inkl. hybrid kapital	15,1	13,3
Solvensprocent	15,5	14,0
Individuelt solvensbehov	10,0	8,8

Figur 2.1

BASISKAPITAL

Opgørelse af basiskapital fastlægges af et detaljeret regelsæt. Kapitalen omfatter kernekapital og efterstillet kapital i form af hybrid kernekapital og supplerende kapital. Egentlig kernekapital svarer stort set til den regnskabsmæssige egenkapital, idet der dog reduceres for goodwill og andre immaterielle aktiver mv. Koncernens efterstillede kapitalindskud kan under visse forudsætninger og med visse begrænsninger medregnes i kapitalgrundlaget.

Basiskapitalen er karakteriseret ved, at indskyderne er efterstillet de almindelige kreditorer, hvis banken går konkurs. Udviklingen i basiskapitalen er bl.a. bestemt af årets resultat, optagelse og indfrielse af efterstillet kapital samt udbytte- og tilbagekøbspolitik. Basiskapitalen indgår i beregningsgrundlaget for solvensnøgletallet.

OPGØRELSE AF BASISKAPITAL

Mio. kr.	31.12.12	30.09.12	30.06.12	31.03.12	31.12.11
Aktiekapital	1.255,3	1.141,4	1.141,4	1.141,4	570,7
Andre reserver	503,1	498,9	471,3	464,9	450,7
Overført resultat	4.125,3	3.980,0	3.891,0	3.907,4	3.543,5
- Foreslået udbytte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Immaterielle aktiver	-200,0	-134,9	-129,3	-130,6	-131,4
- Goodwill i ass. virksomheder	-37,0	-37,0	-37,0	-37,0	-34,9
- Udskudte skatteaktiver *)	-27,6	0,0	0,0	0,0	0,0
- Egne aktier kunder har erhvervet på basis af lånefinansiering	-6,4	-4,8	-4,9	-5,6	0,0
Egentlig kernekapital efter primære fradrag	5.612,7	5.443,6	5.333,1	5.340,5	4.398,6
- Fradrag for kapitalandele i ass. virksomheder	-376,9	-596,4	-571,2	-580,5	-361,1
- Fradrag for kapitalandele >10 pct.	-32,2	-50,9	-45,5	-46,1	-27,0
- Fradrag for summen af kapitalandele < 10 pct.	-43,6	0,0	0,0	0,0	0,0
- Hybrid kernekapital **)	549,0	349,4	349,4	349,3	347,9
- Hybrid kernekapital ***)	1.263,9	1.263,8	1.263,6	1.263,4	1.263,2
Kernekapital, inkl. hybrid kernekapital, efter fradrag	6.972,9	6.409,5	6.329,4	6.326,6	5.621,6
- Supplerende kapital	553,8	100,0	100,0	100,0	608,3
- Opskrivningshenslæggelser	91,6	84,0	80,0	63,2	62,4
- Fradrag for kapitalandele i ass. virksomheder	-376,9	-169,5	-166,7	-151,2	-361,1
- Fradrag for kapitalandele >10 pct.	-32,2	-14,5	-13,3	-12,0	-27,0
- Fradrag for summen af kapitalandele < 10 pct.	-43,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Basiskapital efter fradrag	7.165,6	6.409,5	6.329,4	6.326,6	5.904,2

*) Vedrører særunderskud i datterselskab, jf. årsrapport note 37.

**) Omfattet af overgangsordningen i §42 i bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital

***) Udstedt under lov om statslig kapitalindskud i kreditinstitutter

Figur 2.2

UDVIKLING I BASISKAPITAL I 2012

I 2012 er der sket væsentlige ændringer i forhold til de faktorer, der påvirker Spar Nords basiskapital.

1. kvartal

Basiskapitalen udviklede sig i 1. kvartal i positiv retning med 422 mio. kr. I positiv retning trak en kapitaludvidelse med nettoprovenu på 831 mio. kr., mens der blev indfriet supplerende kapital for 508 mio. kr. Periodens resultat bidrog positivt med 110 mio. kr.

Indfrielsen af det supplerende lån betød, at en del af det fradrag for kapitalandele, der hidtil havde været foretaget i den supplerende kapital, blev overført til kernekapitalen, hvilket medførte et fald i kernekapitalen på 230 mio. kr. Baggrunden herfor er, at der maksimalt kan ske fradrag for kapitalandele i basiskapitalen svarende til den supplerende kapital, dog maksimalt halvdelen af det samlede fradrag.

2. kvartal

2. kvartal bød ikke på væsentlige ændringer i basiskapitalen, idet basiskapitalen i kvartalets løb blev forøget med 3 mio. kr.

3. kvartal

Basiskapitalen var ultimo 3. kvartal 80 mio. kr. højere end ultimo 2. kvartal. Stigningen kunne primært henføres til periodens resultat på 116 mio. kr. Herudover er der et øget fradrag af kapitalandele svarende til 35 mio. kr.

Fra 31. december 2011 til 30. september 2012 blev basiskapitalen således i alt øget med 505 mio. kr.

4. kvartal - Fusion med Sparbank

I forbindelse med fusionen mellem Sparbank og Spar Nord sker der en række væsentlige ændringer i opgørelsen af koncernens basiskapital.

Sparbank havde på fusionstidspunktet hybrid kapital for i alt ca. 680 mio. kr., som efter fusionen indgår fuldt ud i kernekapitalen. Efter fusionen er der imidlertid sket indfrielse af et statsligt hybridlån på 480 mio. kr., hvorfor koncernens kernekapital ultimo 2012 alene påvirkes med ca. 200 mio. kr.

Ud over den hybride kernekapital havde Sparbank supplerende kapital for i alt 258 mio. kr. Heraf sker der i opgørelsen af basiskapital en reduktion på 100 mio. kr., fordi løbetiden på det ene lån (på 200 mio. kr.) er under to år, og derfor skal der ske reduktion på 50 pct. I alt sker der således en positiv påvirkning af basiskapitalen på 158 mio. kr.

Efter fusionen - i sammenhæng med indfrielsen af Sparbanks statslige hybridkapital - er der optaget ny supplerende kapital for 400 mio. kr. Endelig er der indfriet supplerende kapital i den oprindelige Spar Nord for 100 mio. kr., således at den samlede påvirkning er på 300 mio. kr.

Værdien af kapitalandele under 10 pct. stiger, så værdien overstiger 10 pct. af basiskapitalen. Dermed sker der pr. ultimo 2012 fradrag svarende til 87 mio. kr.

Resultatet for perioden og kapitaludvidelsen i forbindelse med fusionen i november måned medfører samlet en forøgelse på 301 mio. kr.

I alt øges koncernens basiskapital således med 756 mio. kr. i 4. kvartal:

- Forøgelse af aktiekapital i forbindelse med fusion: 114 mio. kr.
- Resultat og Reserver: 149 mio. kr.
- Immaterielle aktiver: -65 mio. kr.
- Skatteaktiver: -28 mio. kr.
- Hybrid kernekapital: 200 mio. kr.
- Supplerende kapital: 454 mio. kr.
- Fradrag kapitalandele: -75 mio. kr.
- Øvrige forhold: 7 mio. kr.

Som følge af den øgede supplerende kapital kan en væsentlig del af fradrag i kernekapitalen konverteres til fradrag i basiskapitalen. Dermed forøges kernekapitalen med ca. 261 mio. kr. sammenlignet med forholdene 30. september 2012.

Basiskapitalen er således øget med 1.262 mio. kr. fra ultimo 2011 til ultimo 2012:

- Aktieudvidelser: 685 mio. kr.
- Resultat og reserver: 634 mio. kr.
- Immaterielle aktiver: -71 mio. kr.
- Udskudte skatteaktiver: -28 mio. kr.
- Hybrid kernekapital: 202 mio. kr.
- Supplerende kapital: -55 mio. kr.
- Opskrivningshenlæggelser: 29 mio. kr.
- Fradrag kapitalandele: -129 mio. kr.
- Øvrige: -5 mio. kr.

Der er i forbindelse med fusionen overtaget kapitalandele svarende til ca. 211 mio. kr. der indgår i summen i forhold til "10 pct. saldoen".

RISIKOVÆGTET POSTER

Risikovægtede poster er et vigtigt risikomål, som bl.a. anvendes ved fastsættelse af minimumskapitalkravet, og endvidere anvendes i beregning af de vigtigste risikonøgletal som kernekapitalprocent, solvensprocent og individuelt solvensbehov.

Risikovægtede poster påvirkes af forskellige faktorer, bl.a. fordelingen af krediteksponering på kundetyper og produkter.

Koncernen opgør risikovægtede poster for kreditrisiko og markedsrisiko med udgangspunkt i Basel II standardmetoden. Til beregning af modpartsrisikoen anvendes markedsværdimetoden mens de risikovægtede poster for operationel risiko tager udgangspunkt i basisindikatormetoden. Derudover benytter Spar Nord muligheden for nedvægtning af kreditrisiko, herunder benyttelse af eksponeringskategorierne detailkunder og pant i fast ejendom samt den udbyggede metode for finansielle sikkerheder.

Som det fremgår af figur 2.3, kan størstedelen af det samlede kapitalkrav (80 pct.) henføres til kreditrisiko.

KAPITALSTYRING OG SOLVENSBEHOV

RISIKOTYPE	Kapitalkrav*		Risikovægtede poster	
Mio. kr.	2012	2011	2012	2011
Kreditrisiko				
- Centralreg. eller centralbanker	0,0	0,0	0,0	0,0
- Regionale eller lokale myndigheder	0,0	0,0	0,0	0,0
- Offentlige enheder	2,7	1,7	33,2	20,7
- Institutter	95,8	78,0	1.197,0	974,8
- Erhverv mv.	1.215,5	1.153,0	15.193,1	14.412,8
- Detailkunder	1.257,2	1.175,4	15.714,9	14.692,8
- Eksp. sikret med pant i fast ejd.	115,6	92,2	1.445,5	1.153,1
- Eksp. med restancer eller overtræk	40,9	52,9	511,6	661,6
- Eksp. med kortsigtet rating	0,0	0,0	0,0	0,0
- Kollektive inv. ordninger	0,0	0,0	0,5	0,2
- Andre eksponeringer	120,4	95,5	1.505,1	1.193,1
- Modpartsrisiko	127,8	114,8	1.597,6	1.435,2
Kreditrisiko i alt	2.975,9	2.763,5	37.198,5	34.544,3
Markedsrisiko				
- Gældsinstrumenter	239,4	226,0	2.992,3	2.824,2
- Aktier mv.	14,7	27,1	183,2	338,9
- Valutarisiko	7,5	31,2	94,3	390,4
- Råvarerisiko	0,0	0,0	0,0	0,0
Markedsrisiko i alt	261,6	284,3	3.269,8	3.553,5
Operationel risiko i alt	467,1	327,2	5.839,1	4.090,0
Kapitalkrav i alt	3.704,6	3.375,0	46.307,4	42.187,8

*Kapitalkrav er beregnet som 8 pct. af risikovægtede poster

Figur 2.3

2012 har udvist en stigning i risikovægtede poster på 4.119,6 mio. kr. i forhold til 2011.

Stigningen i risikovægtede poster kan primært henføres til fusionen med Sparbank pr. 15. november. På fusionstidspunktet blev koncernens risikovægtede poster således øget med ca. 9,3 mia. kr. Modsat har afviklingen af leasingaktiviteter bidraget til en reduktion af de risikovægtede poster med 3,0 mia. kr. i forhold til ultimo 2011, Denne reduktion blev understøttet af salget af en del af de svenske leasingaktiviteter, i alt 0,8 mia. SEK, i 2. kvartal.

RISIKOVÆGTEDE POSTER FOR KREDITRISIKO

Fusionen med Sparbank har alene givet anledning til en mindre forskydning i krediteksponeringen fordelt på eksponeringskategorier, idet bankernes eksponeringssammensætning er meget ens. Nedenstående tabel angiver fordelingen af de samlede risikovægtede poster på eksponeringer, der kan henføres til henholdsvis Spar Nord og Sparbank.

FORDELING AF RISIKOVÆGTEDE POSTER

Pct.	2012	
	Oprindelig Spar Nord	Oprindelig Sparbank
Kreditrisiko		
- Centralregeringer eller centralbanker	0,0	0,0
- Regionale eller lokale myndigheder	0,0	0,0
- Offentlige enheder	0,1	0,2
- Institutter	4,1	2,0
- Erhverv mv.	43,3	41,8
- Detailkunder	42,9	45,4
- Eksp. sikret med pant i fast ejd.	3,9	5,6
- Eksp. med restancer eller overtræk	1,4	0,4
- Kollektive inv. ordninger	0,0	0,0
- Andre eksponeringer	4,3	4,6
	100,0	100,0

Figur 2.3.1

RISIKOVÆGTEDE POSTER FOR MARKEDSRISIKO

De risikovægtede poster for markedsrisiko er i 2012 reduceret med 284 mio. kr., svarende til en reduktion af kapitalkravet med 23 mio. kr. Dette sker til trods for, at bruttobeholdningen af obligationer er forøget med 4,4 mia. kr. svarende til en stigning på 28 pct.

ÆNDRING I RISIKOVÆGTEDE POSTER PÅ MARKEDSRISIKO

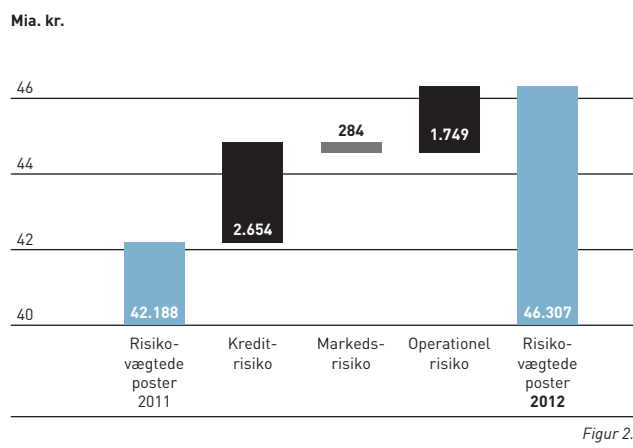
Mio. kr.	2012 Ændring
Markedsrisiko	
- Specifik risiko gældsinstrumenter	360
- Generel risiko gældsinstrumenter	-192
- Specifik- og generel aktierisiko	52
- Kollektive investeringsordninger	-208
- Valutarisiko	-296
Samlet ændring	-284

Figur 2.3.2

RISIKOVÆGTEDE POSTER FOR OPERATIONELLE RISICI

Bankens operationelle risiko er opgjort på baggrund af basisindikatormetoden. De risikovægtede poster for operationel risiko er i 2012 forøget med 1.749 mio. kr. til i alt 5.839 mio. Forøgelsen skyldes primært fusionen mellem Spar Nord og Sparbank som bidrager med 1.228 mio. kr., mens de resterende 521 mio. kr. skyldes skift i periode for beregningsgrundlaget.

RISIKOVÆGTEDE POSTER

Figur 2.4

INDIVIDUET SOLVENSBEHOV

I slutningen af 2012 blev der vedtaget ændringer i Lov om finansiel virksomhed, der bl.a. indebærer, at det individuelle solvensbehov (søjle II-kapitalkravet) er blevet omdefineret til et tillæg i forhold til 8 pct.-kravet. Finanstilsynet har i forlængelse heraf udsendt en ny vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov, baseret på 8+ metoden.

En 8+ tilgang betyder, at der tages udgangspunkt i minimums-solvenskravet på 8 pct. af de risikovægtede poster (søjle I) med tillæg for risici og forhold, der ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster. Med andre ord antages almindelige risici at være dækket af 8 pct.-kravet, og der skal derfor tages stilling til, i hvilket omfang et institut har risici derudover, som nødvendiggør et tillæg i solvensbehovet (søjle II).

I Finanstilsynets vejledning er der opstillet benchmarks inden for en række risikoområder for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkeligt, og der dermed skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der så vidt muligt opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Med afsæt i Finanstilsynets vejledning fastsætter bestyrelsen efter indstilling fra solvenskomiteen bankens tilstrækkelige basiskapital og individuelle solvensbehov.

Herudover drøfter og godkender bestyrelsen en gang om året opgørelsesmetoden for bankens solvensbehov.

Drøftelser tager udgangspunkt i en indstilling, som bankens solvenskomite (Direktion, Kreditkontoret og Økonomaafdelingen) udarbejder.

Bankens opgørelsesmetode følger Finanstilsynets vejledning og er baseret på en vurdering af bankens risici inden for følgende 7 hovedområder, hvoraf de 6 første er direkte kommenteret i Finanstilsynets vejledning:

1. Indtjening

2. Udlånsvækst

3. Kreditrisici

- Kreditrisiko for store kunder med finansielle problemer
- Koncentrationsrisiko: Individuelle kunder
- Koncentrationsrisici: Brancher
- Koncentration på sikkerheder
- Koncentration på geografi
- Koncentration på privat/erhverv
- Øvrige kreditrisici

4. Markedsrisici

- Renterisiko
- Aktierisiko
- Valutarisiko

5. Likviditetsrisici

6. Operationelle risici

7. Øvrige risici

- Bankens forretningsprofil
- Kapitalfremskaffelse
- Strategiske risici
- Omdømmerisici
- Ejendomme
- Øvrige

Fastsættelsen af de enkelte områders indflydelse på kapitalbehovet er beregnet direkte via de metoder, som Finanstilsynet har anvist i vejledningen, og via supplerende beregninger. På enkelte risikoområder har ledelsen foretaget en skønsmæssig vurdering.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter bankens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at bankens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici, som ledelsen finder, at banken har påtaget sig.

Den nødvendige basiskapital er ultimo 2012 opgjort til 4,6 mia. kr., og dermed en forøgelse på 0,9 mia. kr. i forhold til opgørelsen pr. ultimo 2011, hvor opgørelsen var baseret på en såkaldt sandsynlighedsmodel. Stigningen skal primært henføres til fusionen med Sparbank og det deraf følgende forøgede forretningsomfang. Hertil kommer, at den nye 8+ opgørelsesmetode vurderes at have medført en mindre stigning i kapitalbehovet.

Koncernens risikovægtede poster steg fra 42,2 mia. kr. ultimo 2011 til 46,3 mia. kr. ultimo 2012, hvorfor solvensbehovet opgjort i procent steg fra 8,8 ultimo 2011 til 10,0 ultimo 2012.

KAPITALSTYRING OG SOLVENSBEHOV

SOLVENSBEHOV FORDELT PÅ RISIKOOMRÅDER *)

	2012				2011			
	Koncern Tilstræk- basis kapital	Koncern Solvens- behov	Moder- selskab Tilstræk- basis kapital	Moder- selskab Solvens- behov	Koncern Tilstræk- basis kapital	Koncern Solvens- behov	Moder- selskab Tilstræk- basis kapital	Moder- selskab Solvens- behov
Mio. kr. / pct.								
Kreditrisiko	3.470	7,5	3.520	7,6	2.886	6,8	2.886	6,8
Markedsrisiko	543	1,2	545	1,2	742	1,8	742	1,7
Operationel risiko	467	1,0	424	0,9	369	0,9	369	0,9
Øvrige risici	150	0,3	150	0,3	-276	-0,7	-276	-0,7
Evt. tillæg, som skyldes lov- bestemte krav	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
I alt	4.630	10,0	4.639	10,0	3.721	8,8	3.721	8,7

*) I 2012 er solvensbehovet opgjort ud fra 8+ metoden, mens banken brugte en sandsynlighedsmetode i 2011. Fordelingen af solvensbehovet på risikotyper er derfor ikke fuldt ud sammenlignelige.

Figur 2.5

OVERDÆKNING I FORHOLD TIL LOVKRAVET OG INTERNE KAPITALMÅLSÆTNINGER

Solvensprocenten på koncernniveau var ultimo 2012 på 15,5, svarende til en overdækning på 5,5 procentpoint i forhold til det individuelle solvensbehov. Overdækningen steg dermed en anelse i forhold til ultimo 2011, hvor overdækningen blev opgjort til 5,2 procentpoint.

OVERDÆKNING I FORHOLD TIL LOVKRAVET

	Koncern 2012	Moder- selskab 2012	Koncern 2011	Moder- selskab 2011
Basiskapital efter fradrag (mio.kr.)	7.165,6	6.979,0	5.904,2	5.904,2
Tilstrækkelig basiskapital (mio. kr.)	4.630,4	4.638,9	3.721,0	3.721,0
Overdækning (mio. kr.)	2.535,2	2.340,1	2.183,2	2.183,2
Solvensprocent	15,5	15,0	14,0	13,8
Individuelt solvensbehov (pct.)	10,0	10,0	8,8	8,7
Overdækning (pct.-point)	5,5	5,0	5,2	5,1

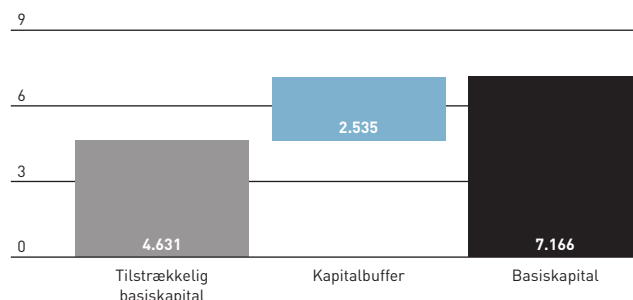
Figur 2.6

De interne kapitalmålsætninger er, at solvensen som minimum skal ligge 3,0 procentpoint over det individuelle solvensbehov. Med en overdækning på 5,5 procentpoint ultimo 2012 ligger bankens overdækning således pænt over målsætningen.

Målt i beløb havde banken ultimo 2012 en solvensmæssig overdækning på 2,5 mia. kr., jf. figuren nedenfor.

SOLVENSBEHOV OG KAPITALBUFFER

Mio. kr.

Figur 2.7

BETYDNINGEN AF FREMTIDIGE REGLER OM KAPITALKRAV OG KRAV TIL LIKVIDITET

Kommissionen har den 20. juli 2011 stillet forslag om en revision af EU's kapitalkravsdirektiv (CRR/CRD IV). Forslaget er fremsat i form af dels et direktiv og dels en forordning, og har til formål at gøre den finansielle sektor i EU mere modstandsdygtig i lyset af erfaringerne fra den finansielle krise.

CRR/CRD IV bygger på Basel-komiteens anbefalinger, Basel III standarderne fra december 2010, og indeholder en lang række elementer i forhold til regulering af kreditinstitutter, herunder definition af og krav til størrelsen og kvaliteten af kreditinstitutters kapital, krav til kapitalbuffer og modpartsrisici, begrænsninger på udlåns gearing samt indførelsen af ny likviditetsregulering. Herudover indeholder forslaget en række elementer, der skal skabe en mere ensartet bankregulering på tværs af EU. Endelig indeholder forslaget bl.a. elementer inden for god selskabsledelse (corporate governance) samt en stramning af kravene til Finanstilsynets sanktionsmuligheder over for institutter, der ikke overholder kravene. Det vil være reglerne i CRD IV, der vil finde anvendelse i Danmark, hvorfor dette afsnit hovedsageligt forholder sig til Bankens overholdelse af CRD IV.

KERNEKAPITALEN KORRIGERET FOR CRD IV

Forordningsforslaget indfører krav om mere og bedre kapital, som skal gøre kreditinstitutterne bedre i stand til at absorbere tab uden at blive insolvente. Det højere krav til kvalitet og omfang af egentlig kernekapital er et centralt element af ændringsforslaget. De foreslåede regler stiller en række objektive kriterier, som de enkelte kapitalinstrumenter skal opfylde for at kunne tælle med i de enkelte kategorier af kapitalkrav (hhv. egentlig kernekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital)

CRD IV betyder en markant stigning i minimumskapitalkravet til pengeinstitutterne. Minimumskapitalkravet for egentlig kernekapital vil blive gradvist løftet fra de nuværende 2 pct. af risikovægtede aktiver til 4,5 pct. i 2015. Samtidig hermed forhøjes kravet til kernekapitalen, som udover egentlig kernekapital, omfatter andre kapitalformer, der er uden udløbsdato, og som er efterstillet alle bankens kreditorer. Kernekapitalen skal fremover udgøre mindst 6 pct. af de risikovægtede aktiver, i forhold til det nuværende krav i dag på 4 pct.

På baggrund af forslagene er det Spar Nords vurdering, at koncernens egentlige kernekapital i pct. af de risikovægtede poster, der pr. 31. december 2012 udgjorde 12,1 pct., vil blive reduceret med cirka 1,6 procentpoint, når den beregnes på grundlag af fuldt implementerede CRD IV regler. Den forventede reduktion vil primært kunne henføres til nye kapitaltillæg til modpartsrisiko samt det forhold, at beregningsgrundlaget for beregning af fradrag, flyttes fra basiskapitalen til egentlig kernekapital.

BUFFERE UNDER CRD IV

Ud over ovennævnte skærpede krav til koncernens egentlige kernekapital, stilles der nye krav om:

- En kapitalbevaringsbuffer på 2,5 pct. af de risikovægtede aktiver,
- En modcyklisk kapitalbuffer (konjunkturdæmpende) der af Finanstilsynet fastsættes til mellem 0 – 2,5 pct. af de risikovægtede aktiver,
- Der gives mulighed for, at Finanstilsynet kan stille et yderligere kapitalkrav i form af en systemisk risikobuffer, som kan udgøre 0–3 pct. plus evt. yderligere tillæg af de risikovægtede aktiver.

Fælles for alle bufferne er, at det alene er egentlig kernekapital, der må anvendes til at opfylde kapitalkravet.

Hvis et pengeinstitut ikke opfylder kapitalkravet til bufferne, vil det medføre begrænsninger i pengeinstitutets mulighed for at foretage udbyttebetalinger og andre udlodninger. CRD IV retningslinjerne strammer definitionen af den kapital, der kan medregnes som kernekapital og indebærer stramninger af opgørelsen af risikovægtede poster.

DEFINITION AF INSTRUMENTER, DER KAN MEDREGNES I BASISKAPITALEN UNDER CRD IV

Et af hovedformålene med CRD IV er at styrke kvaliteten af de instrumenter (ud over egenkapital), som kan indregnes i basiskapitalen. CRD IV indeholder således strengere kriterier for indregning af instrumenter i kernekapitalen og i den supplerende kapital. I forhold til definitionen af kernekapital og supplerende kapital er de eneste instrumenter, der kan medtages, de instrumenter, som pengeinstitutterne ikke har incitament til at indfri, f.eks. instrumenter med renteforøgelsesklausuler. I henhold til CRD IV skal instrumenter, som ikke længere opfylder kravene til indregning i kernekapital eller supplerende kapital, udfases over en 10-årig periode fra 1. januar 2013. Derudover skal instrumenter, for hvilke der er et incitament til indfrielse, udfases, efterhånden som de udløber. Eksisterende statslige kapitalindskud herunder statslig hybridkapital vil kunne medregnes i basiskapitalen frem til udgangen af 2017.

Der er moderate incitamenter for indfrielse af bankens nuværende hybride kernekapital, og overgangsreglerne forventes derfor at gælde for disse instrumenter.

Den udstedte supplerende kapital 58 mio. overtaget ved fusionen med Sparbank samt den seneste udstedelse af supplerende kapital på 400 mio. er etableret med vilkår der lever op til kravene for indregning i basiskapitalen under CRD IV.

GEARINGSGRAD

CRD IV indfører regler om beregning af en såkaldt gearingsgrad. I modsætning til de gældende regler til beregning af risikovægtede poster, tager gearingsgraden ikke højde for, at forskellige aktiviteter på pengeinstitutters balancer har forskellige grader af risiko. Basel III indeholder et krav om, at kernekapital skal udgøre mindst 3 pct. af den samlede eksponering. Ifølge CRD IV vil virkningen af den fastsatte gearingsgrad blive overvåget med henblik på at gøre den til et bindende søjle 1-måletal i 2018. Spar Nord anslår, at gearingsgraden ultimo 2012 var på 7,8 pct. korrigeret for CRD IV vilkår ved en fuld indfasning af regelsættet.

Tabellen nedenfor giver oplysninger om bankens gearingsgrad i henhold til CRD IV beregnet pr. december 2011 og december 2012:

BANKENS GEARINGSRATIO I HENHOLD TIL CRD IV

Mio. kr. / pct.	2012	2011
Eksporeringsværdi aktiver	54.064,8	51.760,8
Immaterielle aktiver	-237,0	-166,3
Justeret eksporeringsværdi aktiver	53.827,8	51.594,5
Garantier og andre forpligtende aftaler	6.363,7	4.358,6
Lånetilbud og genkaldelige kredittilsagn	4.098,4	4.688,0
Den samlede justerede eksponering	64.289,9	60.641,1
Kernekapital, CRD IV fuldt indfaset	5.044,8	3.920,0
Gearingsratio - pct.	7,8	6,5

Figur 3.1

LIKVIDITET

Den endelige udformning af likviditetskravene for finansielle institutioner på EU-niveau er endnu ikke afklaret. Hvis de likviditetskrav, der indføres i Danmark, baseres på Basel III, vil Spar Nord have behov for at skulle foretage væsentlige ændringer i finansieringsstruktur og likviditetsbufferens sammensætning som følge af den foreslåede restriktion på medtagelse af særligt dækkede obligationer i likviditetsbufferen.

I henhold til Basel III må særligt dækkede obligationer, herunder realkreditobligationer og andre såkaldte level 2-aktiver, kun udgøre maksimalt 40 pct. af likviditetsbufferen i et pengeinstituts Liquidity Coverage Ratio, hvorimod statsobligationer og andre såkaldte level 1 aktiver skal udgøre mindst 60 pct. Det foreslåede krav er fundamentalt anderledes end strukturen i det danske obligationsmarked, hvor realkreditobligationer udgør ca. 80 pct. af det danske obligationsmarked.

Ifølge CRD IV vil det være muligt at indregne særligt dækkede obligationer som level 1-aktiver såfremt obligationerne kan bestå testen for likviditet. EBA vil udarbejde et udkast for de tekniske standarder, som kan danne grund for definitionen af henholdsvis level 1 og level 2 aktiver. Med den nuværende usikkerhed vedrørende hvilke aktiver der under CRD IV kvalificerer til level 1-aktiver og level 2-aktiver vurderes det, at Spar Nord med visse tilpasninger vil opfylde kravene til såvel LCR ratio og NSFR ratio.

Kreditrisiko er risikoen for tab som følge af, at udlånskunder eller andre modparter misligholder deres betalingsforpligtelser, herunder risiko ved kunder med finansielle problemer, risici relateret til store engagementer, koncentrationsrisici og risiko på bevilgede, ikke-udnyttede engagementer. Under kreditrisiko hører tillige afviklings- og modpartsrisiko. Afviklingsrisiko er den risiko, der opstår, når betalinger afvikles, f.eks. betalinger for valutatransaktioner og handel med finansielle instrumenter, herunder derivater. Risikoen opstår, når koncernen fremsender betalinger, før den kan sikre sig, at modparten har opfyldt sine forpligtelser. Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af en kundes misligholdelse af OTC-derivater og værdipapirfinansieringsinstrumenter.

KREDITPOLITIK

Spar Nords samlede kreditrisiko styres med udgangspunkt i koncernens kreditpolitik, som sammen med de overordnede rammer for koncernens risikotagning fastsættes af bestyrelsen. Det centrale formål med Spar Nords kreditpolitik er at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko samt at risikotagning altid er forudkalkuleret.

Det er koncernens indstilling, at al kreditgivning skal være baseret på indsigt i kundernes økonomiske forhold, og at kreditværdighed - kundens evne og vilje til at opfylde nuværende og fremtidige forpligtelser - er et væsentligt parameter i alle kundeforhold.

Spar Nord lægger vægt på at skabe langvarige kunderelationer og ønsker ikke at bruge risikovillighed som et konkurrenceparameter. Spar Nord ønsker kun at indgå i forretninger, som er i overensstemmelse med god forretningsskik, og som ikke belaster koncernens omdømme og professionelle image.

Koncernen har som hovedregel, at der ikke ydes lån og kreditter alene ud fra de stillede sikkerheder. Kunden skal således have både vilje og evne til at tilbagebetale de ydede lån, uden at koncernen skal realisere sikkerheder.

I bestræbelserne på at sikre god risikomæssig diversificering af krediteksponeringen har Spar Nord fastlagt en række interne målsætninger. Koncernen ønsker ikke at være eksponeret imod enkelte kunder eller brancher, som alene kan true bankens selvstændighed. Der er derfor fastsat en begrænsning på kundeengagementer til maksimalt 400 mio. kr., hvoraf den usikrede del maksimalt må udgøre 150 mio. kr.

Engagementer med finansielle institutter under tilsyn er ikke omfattet af denne begrænsning.

Ved opgørelsen af engagementsstørrelserne reduceres for såkaldte "særligt sikre krav", som fremgår af Finanstilsynets bekendtgørelse om store engagementer. For samhandelspartnere i den finansielle sektor med en ekstern kreditvurdering på investment grade niveau gælder således lovgivningens begrænsninger, og for andre samhandelspartnere i den finansielle sektor gælder en internt fastsat grænse på 600 mio. kr.

Summen af store engagementer opgjort i henhold til den opgørelsesmetode, der anvendes i Finanstilsynets tilsynsdiamant, udgør 16,6 pct.

Herudover har koncernen fastsat en række branchemæssige begrænsninger. Koncernen har bl.a. en langsigtet målsætning om, at landbrugsengagementer ikke skal overstige 10 pct. af koncernens udlån og garantier, og at ejendomsengagementer skal udgøre en lavere andel af koncernens udlån og garantier end gennemsnittet i de danske pengeinstitutter. Det er målsætningen, at privatkundeandelen skal være højere end sektorgennemsnittet samt være over 30 pct. af koncernens samlede udlån og garantier.

Endelig har banken i sin kreditpolitik besluttet, at der ønskes indsigt i kunders eventuelle engagement med andre pengeinstitutter.

KREDITSTYRING OG OVERVÅGNING AF KREDITRISICI

Kreditprocessen i Spar Nord er centralt styret. De decentrale bevilningsretter ligger på mellem 2 mio. kr. og 10 mio. kr., for eksisterende kunder. I forhold til nye kunder er bevillingsretterne typisk på det halve af bevillingsretten for eksisterende kunder. Beføjelserne på kreditområdet er styret af to faktorer: De enkelte lokale direktørers evner og behov samt ønsket om at en vis andel af bevillingerne fra de lokale banker skal behandles i Kreditkontoret.

Den daglige styring af kreditrisiko varetages af kunderådgiverne i samarbejde med de lokale direktører. Engagementer, der overstiger den decentrale bevillingsramme, behandles i Kreditkontoret, kreditkomiteen (kreditdirektør og et direktionsmedlem) eller bestyrelsen.

Kreditkontoret kan bevilge engagementer op til 20 mio. kr. for eksisterende kunder og 15 mio. for nye kunder. Kreditkomiteen kan bevilge alle engagementer op til 60 mio. kr. og for nye op til 30 mio. kr. Alle engagementer over 60 mio. kr. og alle nye over 30 mio. kr. skal bevilges af bestyrelsen.

Den overordnede overvågning af koncernens kreditrisiko varetages af Bonitetsafdelingen. Denne afdeling overvåger udviklingen i alle engagementers kreditbonitet og gennemfører en systematisk bonitetskontrol af hele engagementsporteføljen.

Alle nye privatkundeengagementer over 100.000 kr. og erhvervs-kundeengagementer over 300.000 kr. gennemgås af Bonitetsafdelingen. Der sker løbende registrering af nye kunder med svag bonitet.

Koncernen har udviklet IT-værktøjer til styring og overvågning af kreditrisikoen. Overvågningen foregår bl.a. via bankens kreditanalysesystem, hvori de væsentligste data omkring kreditengagementer og kundernes økonomi registreres. Målet er at afdække faresignaler på et tidligt tidspunkt og samtidig overvåge den bonitetsmæssige udvikling i porteføljer og organisatoriske enheder.

Der gennemføres hver måned en statistisk baseret scoring af både privat- og erhvervskunder. Kreditscoring er indført i hele banken og anvendes i den decentrale kreditgivning, således at der kan bevilges større udvidelser til de bedste risikogrupper end til de dårligste. Systemerne anvendes desuden i overtræksstyring og prissætning.

KREDITSCORING

Som led i koncernens kreditbehandling sker der en klassifikation af kunderne efter risiko. Kunderne opdeles i 11 risikogrupper. To risikogrupper indeholder defaultede kunder (kunder med misligholdelse), defineret som kunder med afskrivninger, nedskrivninger eller nulstillet rente. De øvrige udlånskunder klassificeres i grupperne 1 til 9 ud fra forskellige scoremodeller, som estimerer sandsynligheden for at kunden defaultter inden for de kommende 12 måneder.

For erhvervskunderne baserer modellen sig på fire komponenter: En regnskabskomponent, som ud fra kundens seneste regnskaber risikoklassificerer kunden. En adfærdskomponent, som klassificerer kunden ud fra kundens kontoadfærd og bevillingshistorik. En komponent baseret på en virksomhedsprofil, hvor kunden klassificeres ud fra en kvalitativ vurdering af væsentlige hovedområder, som ledelse, marked osv. Den fjerde komponent er et konjunkturlement, som korrigerer klassifikationen ud fra konjunkturudviklingen.

For privatkunderne baserer modellen sig alene på en adfærdskomponent og en konjunkturkomponent.

Helt nye privatkunder i banken risikoklassificeres ud fra en ansøgningsscoremodel, der baseres sig på klassiske kreditnøgletal som formue, indkomst, rådighedsbeløb mm. Denne model er en kombination af statistisk model og ekspertmodel. Efter 6 måneder adfærdsscores kunderne, og de to modeller vægtes sammen i overgangsperioden indtil 12. måned, hvorefter adfærdsscoren tager over.

Helt nye erhvervskunder klassificeres ud fra regnskabskomponenten, virksomhedsprofilen samt konjunkturkomponenten indtil 6. måned, hvor også adfærdskomponenten bidrager.

Endvidere arbejder Spar Nord med en kvalitativ risikoklassificering, OBS-markering, som sættes af rådgiveren, hvis kunden udviser faretegn. Disse faretegn kan for privatkunder være skilsmisse, arbejdsløshed osv. og for erhverv være afsætningsproblemer, tab af nøglepersoner, tab af leverandører mm.

Hvis en kunde er OBS markeret og ikke-defaultet, vil kunden blive 'down-graded' én ratinggruppe, dog kan en OBS-kunde ikke tilhøre de bedste ratinggrupper (1 og 2).

Offentlige kunder og finansielle kunder risikoklassificeres ikke.

KREDITEKSPONERING

Koncernens samlede krediteksponering består af udlånsaktiviteter samt handelsaktiviteter som fx handel med obligationer og andre finansielle instrumenter.

Efterstående tabel viser koncernens samlede regnskabsmæssige krediteksponering pr. 31. december 2012 og 2011:

KONCERNENS REGNSKABSMÆSSIGE KREDITEKSPONERING INKL. UNDERKURS PÅ OVERTAGNE ENGAGEMENTER, HENSÆTTELSE OG DAGSVÆRDIREGULERING

Mio. kr.	2012	2011
Repoudlån	115,5	393,3
Udlån til amortiseret kostpris	38.942,4	38.308,9
Udlån	39.057,9	38.702,2
Eventualforpligtigelser	5.767,1	3.837,7
Krediteksponering på udlån og garantier netto	44.825,0	42.539,9
Nedskrivninger på udlån og garantier	1.330,0	1.142,8
Underkurs på overtagne engagementer	1.411,7	0,0
Krediteksponering på udlån og garantier brutto	47.566,7	43.682,7
Anfordringstilgodehavende centralbanker	2.341,2	641,0
Repoudlån med kreditinstitutter og centralbanker	1.730,5	818,9
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	2.246,6	1.609,4
Anfordrings- og tilgodehavende hos kreditinst. og centralbanker	6.318,3	3.069,3
Regnskabsmæssig krediteksponering udlånsaktiviteter	51.143,3	45.609,2
Positive markedsværdier	2.067,6	1.837,5
Krediteksponering aktiver i handelsbeholdningen	20.410,1	16.543,8
Krediteksponering andre finansielle investeringsaktiver	1.041,6	917,8
Regnskabsmæssig krediteksponering	74.662,6	64.908,2

Figur 4.1

Bankens nedskrivningskonto (1.330 mio. kr.), og underkursen på overtagne engagementer i forbindelse med fusionen (1.412 mio. kr.) er begge beløb, der dækker over en nedjustering af bankens engagementers regnskabsmæssige værdi i forhold til det kontraktuelle pålydende. Selvom disse værdireguleringer håndteres forskelligt i den regnskabsmæssige opstilling af bankens aktiver, har de i den daglige kreditbehandling samme effekt for vurderingen af risikoen på engagementet.

NEDSKRIVNINGSKONTO OG UNDERKURS

Mio. kr.	Nedskrivnings-konto	Underkurs på overtagne engagementer	Nedskrivnings-konto/underkurs
Koncern	1.330,0	1.411,7	2.741,7
Fortsættende aktiviteter	1.171,1	1.353,6	2.524,7

Figur 4.2

GENERELT FOR 2012

2012 har budt på en tilfredsstillende udvikling i udlånsporteføljens diversifikation på brancher. Privatkundeandelen er vokset fra 32,2 pct. til 36,5 pct., landbrugsandelen er reduceret fra 12,0 pct. til 10,0 pct., mens bygge og anlæg samt fast ejendom ultimo 2012 er på samme niveau som ultimo 2011.

Boniteten i erhvervskundeporteføljen er svagt forbedret i løbet af året, mens boniteten i privatkundeporteføljen er på et uændret niveau.

KREDITRISIKO

Porteføljen af privat- og erhvervskunder overtaget fra Sparbank vurderes – bortset fra den særlige afviklingsportefølje på 1,9 mia. kr., som håndteres i afdelingen Særlige kreditter – at have en bonitet på niveau med Spar Nord før fusionen.

Forud for fusionen er der foretaget en særdeles grundig due diligence, hvor bl.a. samtlige engagementer over 5 mio. kr. er gennemgået, og i alt 72 pct. af Sparbanks udlån er gennemgået på individuel basis. På baggrund heraf er der foretaget dagsværdireguleringer på 434 mio. kr., hvorefter den overtagne portefølje vurderes at have en passende nedskrivningsmæssig afdækning.

Der er samtidig i 2012 sket en markant større geografisk diversifikation i krediteksponeringen idet den andel af porteføljen som kan henføres til Region Nordjylland er faldet fra 52,3 pct. til 37,3 pct. Den største stigning er sket i Region Midtjylland som stiger til en andel på 24,4 pct. fra 13,3 pct. ultimo 2011.

KONCERNENS BRANCHEFORDELING

Branche Mio. kr./Pct.	Udlån og garantier 2012	Nedskr. konto/ underkurs 2012	Fordeling af engagement 2012	2011	Nedskr. konto/ underkurs 2012
Offentlige myndigheder	1.752,1	0,0	3,7	4,0	0,0
Landbrug, jagt og skovbrug	4.744,7	401,2	10,0	12,0	8,5
Fiskeri	180,2	1,0	0,4	0,4	0,6
Industri og råstofudvinding	2.017,1	89,9	4,2	3,7	4,5
Energiforsyning	1.900,0	35,7	4,0	3,9	1,9
Bygge- og anlæg	2.043,7	137,8	4,3	5,0	6,7
Handel	3.825,4	162,2	8,0	8,6	4,2
Transport, hoteller og restauranter	2.235,8	171,0	4,7	6,4	7,7
Information og kommunikation	201,5	18,6	0,4	0,4	9,2
Finansiering og forsikring	2.326,8	234,2	4,9	5,5	10,1
Fast ejendom	5.682,4	434,8	11,9	11,3	7,7
Øvrige erhverv	3.307,1	357,1	7,0	6,6	10,8
Erhverv i alt	30.216,8	2.043,5	63,5	67,8	6,8
Privatkunder i alt	17.349,9	698,2	36,5	32,2	4,0
I alt	47.566,7	2.741,7	100,0	100,0	5,8

Figur 4.3

UDLÅN OG GARANTIER

Koncernens samlede udlån og garantier før modregning af nedskrivninger og underkurs på overtagne engagementer udgjorde 47,6 mia. kr. ultimo 2012 mod 43,7 mia. kr. ultimo 2011. 36,5 pct. af de samlede udlån og garantier kan henføres til privatkunder og 63,5 pct. til erhvervskunder.

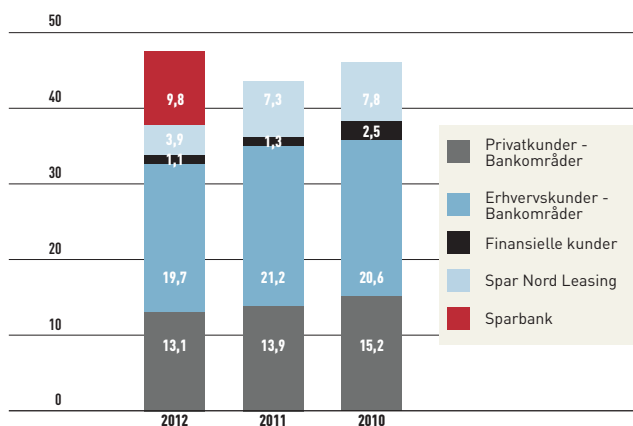
Udlån og garantier i fortsættende aktiviteter (ekskl. leasingaktiviteter) er i alt på 43,3 mia. kr. ultimo 2012 mod 36,4 mia. kr. ultimo 2011. Heraf udgøres 9,8 mia. kr. af udlån og garantier overtaget i forbindelse med fusionen med Sparbank. I alt kan 40,0 pct. af udlån og garantier i de fortsættende aktiviteter henføres til privatkunder og 60,0 pct. til erhvervskunder.

I den løbende risikoovervågning opdeles kunderne i 4 grupper: Privatkunder i Spar Nords Lokale Banker, erhvervskunder i Spar Nords Lokale Banker, Finansielle kunder samt leasingaktiviteter. I denne risikorapport optræder overtagne udlån og garantier i en gruppe for sig selv, men vil hurtigst muligt i 2013 indgå i de øvrige grupper.

Nedenstående tabel viser fordelingen af koncernens krediteksponering på de 4 grupper. I 2012 er der tilføjet en femte gruppe, Sparbank. Sparbank vil i 2013 blive integreret i de øvrige grupper. Dette sker når kunderne fra Sparbank bliver omfattet af Spar Nords kreditmodeller.

KONCERNENS ENGAGEMENTSFORDELING GRUPPERET

Mia. kr.

Figur 4.4

Koncernens samlede udlån og garantier androg ultimo 2012 47,6 mia. kr., hvilket svarer til en stigning på 3,9 mia. kr. eller 8,9 pct. i forhold til ultimo 2011. Stigningen kan henføres til fusionen med Sparbank, idet der i den oprindelige Spar Nord realiseres et fald i de samlede udlån og garantier på 6,0 mia. kr.

Krediteksponeringen mod privatkunderne i den oprindelige Spar Nords Lokale Banker er i 2012 faldet med 0,8 mia. kr. svarende til 6,3 pct. I forbindelse med fusionen overtages der en samlet krediteksponering fra privatkunder på i alt 4,2 mia. således at koncernens samlede krediteksponering imod privatkunder er vokset med 3,3 mia. kr i 2012 svarende til 23,3 pct.

Krediteksponering mod erhvervskunder i den oprindelige Spar Nords Lokale Banker er faldet med 1,5 mia.kr. eller 6,9 pct. Inklusive de kunder og det forretningsomfang, der er overtaget i forbindelse med fusionen, er der tale om en stigning i udlån og garantier til erhvervskunder i Spar Nords lokale banker på 1,9 mia. kr., svarende til 8,8 pct., ekskl. udlån i særlige kreditter på i alt 1,9 mia. kr.

Krediteksponering mod finansielle kunder er faldet med 0,2 mia. kr. primært som følge af et fald i repoudlån og andre pengeinstitutters kunders udlandslån og en stigning i bankens egne forpligtelser.

Udlånet i Spar Nord Leasing er faldet med 3,4 mia. kr. eller 46,6 pct. - en udvikling som var forventet, som følge af beslutningen om afviklingen af Spar Nord Leasing. I forbindelse med fusionen med Sparbank overtages leasingudlån for i alt 0,4 mia. kr.

KREDITRISIKO

BRANCHEFORDDELING

Nedenstående tabel viser branchefordelingen af udlån og garantier i fortsættende aktiviteter, inkl. særlige kreditter.

BRANCHEFORDDELING - FORTSÆTTENDE AKTIVITETER

Branche Pct.	Spar Nord 2012	Sparbank 2012	Fort sættende bank 2012	Spar Nord 2011	Sektor- fordeling 2011
Offentlige myndigheder	5,1	0,0	4,0	4,8	3,4
Landbrug, jagt og skovbrug	9,5	4,5	8,4	9,2	4,3*
Fiskeri	0,5	0,0	0,4	0,5	
Industri og råstofudvinding	3,2	4,7	3,5	2,5	6,8
Energiforsyning	4,6	2,7	4,2	4,4	1,8
Bygge- og anlæg	3,1	4,6	3,4	2,8	2,3
Handel	8,8	5,7	8,0	8,7	5,3
Transport, hoteller og restauranter	3,4	2,3	3,2	3,0	3,8
Information og kommunikation	0,3	0,5	0,4	0,4	0,7
Finansiering og forsikring	5,7	3,3	5,0	6,3	20,6
Fast ejendom	12,1	15,9	13,0	13,2	12,4
Øvrige erhverv	5,4	10,8	6,5	5,6	6,1
Erhverv i alt	61,7	55,0	60,0	61,4	67,5
Privatkunder i alt	38,3	45,0	40,0	38,6	32,5
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

*J) inkl. fiskeri

Figur 4.5

I forhold til gennemsnittet af danske pengeinstitutter kan en relativt større andel af Spar Nords udlån og garantier henføres til private kunder, medens Spar Nord har en lavere end gennemsnitlig eksponering mod branchen "finansiering og forsikring". Endelig har Spar Nord en større end gennemsnitlig eksponering mod landbrug.

I forbindelse med fusionen med Sparbank øges ejendoms eksponeringen med 0,9 procentpoint til 13,0. Samtidig falder eksponeringen imod landbrugssektoren med 1,1 pct. til 8,4 pct.

Forskellen mellem Spar Nord koncernen og den fortsættende virksomhed er, at krediteksponering i forhold til leasingaktiviteter fjernes. Det vil sige, at der fjernes 4,2 mia. kr. fra den samlede eksponering ultimo 2012 på de fortsættende aktiviteter. Dette påvirker den samlede branchefordeling med relativt store reduktioner under transport, landbrug samt bygge og anlæg, som er de store brancher i Spar Nord Leasing.

KONCERNENS UDLÅN OG GARANTIER FORDELT PÅ ENGAGEMENTSSTØRRELSE *)

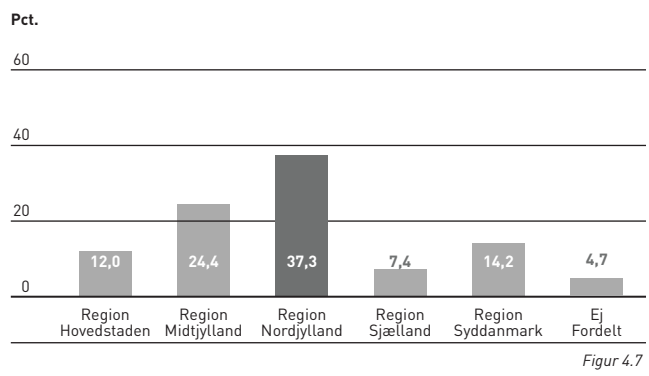
Mio. kr.	Antal 2012	Antal 2011	Andel i pct. 2012	Andel i pct. 2011
0 - 0,1	55.748	41.900	1,5	1,0
0,1 - 0,5	33.381	29.864	12,4	11,9
0,5 - 1,0	10.090	9.234	10,9	10,9
1,0 - 5,0	6.797	6.679	23,2	25,6
5,0 - 10,0	800	803	9,2	10,2
10,0 - 20,0	363	370	8,6	9,3
20,0 - 50,0	208	194	10,7	11,1
50,0 - 100,0	61	51	7,1	6,1
100,0 -	48	39	16,4	13,9
I alt	107.496	89.134	100,0	100,0

*) Ekskl. reverseforretninger og SparXpress

Figur 4.6

Fordelt på engagementsstørrelse vurderes koncernens portefølje af udlån og garantier at være veldiversificeret, idet 57,2 pct. kan henføres til engagementer på under 10 mio. kr., og idet koncernen alene har 48 engagementer på mere end 100 mio. kr.

UDLÅN OG GARANTIER FORDELT PÅ GEOGRAFI - ULTIMO 2012

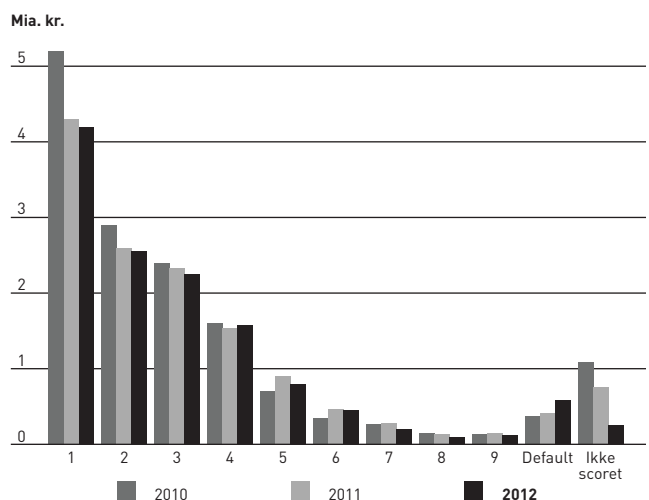
Figur 4.7

Den samlede krediteksponering i koncernen er geografisk veldiversificeret med ca. 37,3 pct. i Region Nordjylland, som er bankens historiske kerneområde, mens den resterende del er fordelt over resten af landet. Som en konsekvens af fusionen mellem Spar Nord og Sparbank er Region Midtjylland kommet op en andel på 24,4 pct.

PRIVATKUNDER I SPAR NORDS LOKALE BANKER

Den kreditmæssige eksponering mod privatkunder i Spar Nords lokale banker udgør 13,1 mia. kr. ekskl. det i forbindelse med fusionen overtagne engagement på 4,2 mia. kr. Det samlede forretningsomfang med privatkunderne efter fusionen udgør 36,5 pct. af koncernens samlede udlån og garantier og 40 pct. af den fortsættende aktivitet.

PRIVATKUNDERS ENGAGEMENTER FORDELT PÅ RISIKOGRUPPER *

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.8

GENNEMSNITLIG RISIKOGRUPPE *

	2012	2011	2010
Gennemsnitlig risikogruppe	3,0	3,0	2,8

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.9

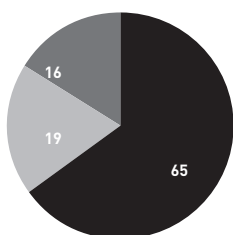
KREDITRISIKO

Foranstående tabel viser fordelingen af privatkunder i de lokale banker på de ovenfor beskrevne risikogrupper. Registreringen omfatter endnu ikke kunder overtaget i forbindelse med fusionen med Sparbank. Der er i 2012 indført en ny model for privatkunder, hvorefter kunderne inddeles i 11 grupper. Inddelingen sker på baggrund af PD-værdier (sandsynlighed for default inden for 12 mdr.). I forbindelse med ændringen er der sket tilretning af de historiske sammenligningstal.

I figurerne nedenfor vises andelen af privatkunder som er forbedret og andelen som er forværret og den andel som har uændret kreditbonitet fra primo til ultimo årene. Der vises både antal kunder som bevæger sig og andel af engagementet med kunderne som bevæger sig. Det fremgår af tallene, at der fra ultimo 2011 til ultimo 2012 er sket en marginal positiv udvikling i privatkundernes migration. Den samlede gennemsnitlige bonitet er uændret ultimo 2012 i forhold til ultimo 2011.

Der realiseres en uændret gennemsnitlig bonitet på trods af, at antallet af defaultede kunder stiger.

**MIGRATION - ANTAL
PRIVATKUNDER 2011-2012 ***

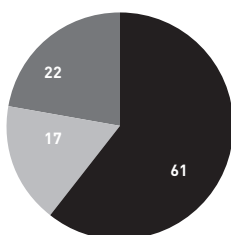

Opgraderet Nedgraderet Uændret

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

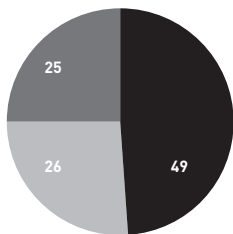
Figur 4.10

**MIGRATION - ANTAL
PRIVATKUNDER 2010-2011**

Opgraderet Nedgraderet Uændret

**MIGRATION - ENGAGEMENT
PRIVATKUNDER 2011-2012 ***

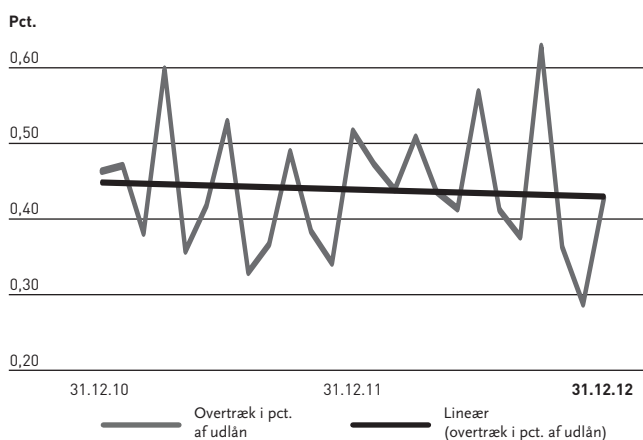
Opgraderet Nedgraderet Uændret

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.11

Udviklingen i overtrækket for privatkunder ligger i hele perioden på et stabilt lavt niveau.

PRIVATKUNDER - UDVIKLINGEN I OVERTRÆK *

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.12

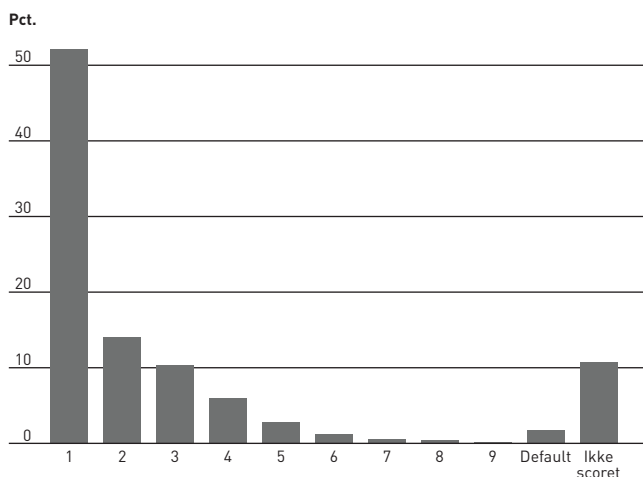
TOTALKREDIT

På realkreditområdet for privatkunder består Spar Nords aktivitet i formidling af lån fra Totalkredit. Aktiviteten på området har været særdeles høj de seneste år, og alene i 2012 har der været en samlet vækst i Spar Nords formidlede Totalkreditlån på 8 pct. Ved udgangen af 2012 har Spar Nord således formidlet lån for i alt 39,4 mia. kr. ekskl. lån overtaget i forbindelse med fusionen med Sparbank. Inkl. Sparbank er den samlede formidling på 49,3 mia.kr.

Ekskl. fusionseffekten realiseres således en vækst i den samlede kreditformidling til privatkunder (bankudlån + realkreditudlån) i 2012 på 4,1 pct. mod en vækst i sektorens kreditformidling på 1,2 pct.

Tal for restancer mv. viser, at boniteten af de af Spar Nord formidlede Totalkreditlån er bedre end gennemsnittet af Totalkredits portefølje. Dette afspejler, at Spar Nord, som det fremgår af figuren nedenfor primært har formidlet realkreditlån til privatkunder i de bedste ratinggrupper.

PRIVATKUNDERS TOTALKREDITLÅN FORDELT PÅ SCOREGRUPPER *

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.13

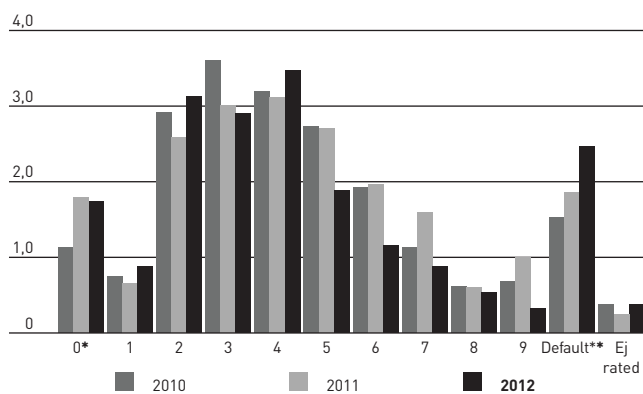
ERHVERVSKUNDER I SPAR NORDS LOKALE BANKER

Udlån og garantier til erhvervskunder i Spar Nords Lokale Banker udgør 19,7 mia. kr., ekskl. det fra fusionen overtagne engagement på 3,3 mia. kr. Erhvervskunderne i de lokale banker udgør 48,4 pct. af koncernens udlån og garantier. Herudover er der ved fusionen overtaget 1,9 mia. kr. som er placeret i en enhed kaldet Særlige kreditter.

Nedenstående figur viser erhvervskundernes fordeling på risikogrupper. I forbindelse med implementering af ny ratingmodel for privatkunder i 2012 er der dannet nye PD-bånd for risikogrupperne, som nu er fælles for privat- og erhvervsporteføljen. Sammenligningstal i nedenstående figur er tilpasset de nye risikogrupper

ERHVERVSKUNDERS ENGAGEMENTER FORDELT PÅ RISIKOGRUPPER *

Mia. kr.

* Engagementer med offentlige kunder

** Engagementer med individuelle nedskrivninger/afskrivninger

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.14

GENNEMSNITLIG RISIKOGRUPPE *

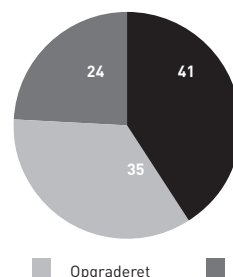
	2012	2011	2010
Gennemsnitlig risikogruppe	4.9	5.1	4.8

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.15

I efterstående figur vises andelen af erhvervskunder som er forbedret og andelen som er forværret fra primo til ultimo årene. Der vises både antal kunder som bevæger sig, og der vises andel engagement, som bevæger sig sammen med kunderne. Det fremgår af figuren, at migrationen er mere positiv i 2012, end tilfældet var i 2011. Det, der gør, at den gennemsnitlige bonitet i 2012 ikke udviser større forbedring end tilfældet er, skyldes, at der fortsat i 2012 er sket en stigning i den andel, som er defaultet.

MIGRATION - ANTAL ERHVERVSKUNDER 2011-2012 *

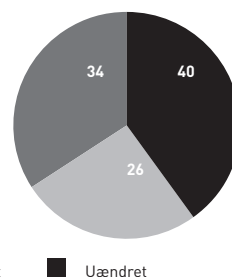

Opgraderet Nedgraderet Uændret

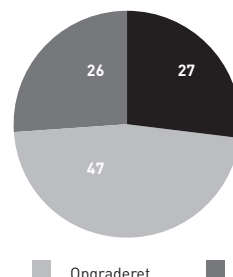
*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.16

MIGRATION - ANTAL ERHVERVSKUNDER 2010-2011

MIGRATION - ENGAGEMENT ERHVERVSKUNDER 2011-2012 *

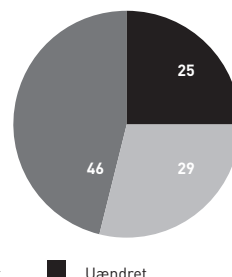

Opgraderet Nedgraderet Uændret

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.17

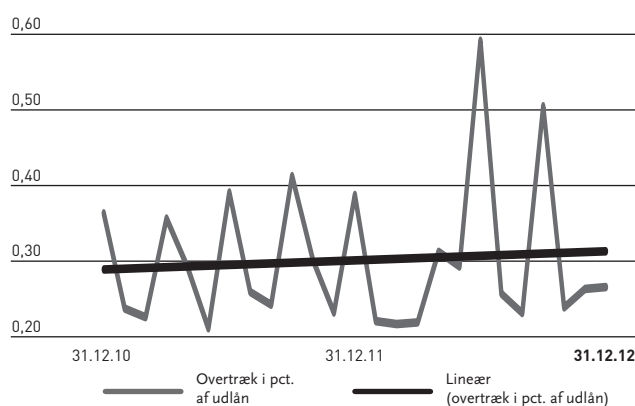
MIGRATION - ENGAGEMENT ERHVERVSKUNDER 2010-2011

Den gennemsnitlige bonitet hos erhvervskunderne har også vist en positiv udvikling med en udvikling i gennemsnitlig rating fra 5,1 til 4,9.

ERHVERVSKUNDER - UDVIKLINGEN I OVERTRÆK *

Pct.

*) Ekskl. engagement overtaget i forbindelse med fusionen

Figur 4.18

Overtræk fra erhvervskunderne har gennem de seneste to år ligget stabilt på et lavt niveau på ca. 0,3 pct. af udlånet til erhvervskunderne i de lokale banker. Dette betragtes som en meget tilfredsstillende udvikling set i lyset af udviklingen i konjunkturerne.

PRIVAT- OG ERHVERVSKUNDEPORTEFØLJE OVERTAGET I FORBINDELSE MED FUSION MED SPARBANK

I forbindelse med fusionen med Sparbank overtager Spar Nord udlån og garantier for i alt brutto 9,8 mia.kr. Engagementet fordeler sig, som det fremgår af figuren nedenfor:

KREDITMÆSSIG EKSPONERING - OVERTAGET PORTEFØLJE

Mia. kr.	2012
Erhvervskunder	3,3
Privatkunder	3,8
SparXpress (privat)	0,4
Leasing	0,4
Særlige kreditter	1,9
Finansielle kunder i alt	9,8

Figur 4.19

Nedenstående viser branchefordelingen for den overtagne portefølje, ultimo 2012.

BRANCHEFORDELING SPARBANK PORTEFØLJE

Branche - Mio. kr. / Pct.	Udlån og garantier	Underkurs på overtagne engagem.	Engagement	Underkurs på overtagne engagem.
Offentlige myndigheder	0,9	0,0	0,0	0,0
Landbrug, jagt og skovbrug	434,4	26,8	4,4	1,9
Fiskeri	0,0	0,0	0,0	0,0
Industri og råstofudvinding	588,8	44,4	6,0	3,1
Energiforsyning	257,0	23,1	2,6	1,6
Bygge- og anlæg	460,3	73,2	4,7	5,2
Handel	562,6	40,4	5,7	2,9
Transport, hoteller og restauranter	240,7	109,2	2,4	7,7
Information og kommunikation	93,8	7,8	1,0	0,6
Finansiering og forsikring	342,6	178,4	3,5	12,6
Fast ejendom	1.519,6	254,2	15,4	18,0
Øvrige erhverv	1.086,7	269,5	11,0	19,1
Erhverv i alt	5.587,4	1.027,0	56,7	72,7
Privatkunder i alt	4.258,7	384,7	43,3	27,3
I alt	9.846,1	1.411,7	100,0	100,0

Figur 4.20

BRANCHEFORDELING SPARBANK PORTEFØLJE

Branche - Mio. kr. / Pct.	Udlån og garantier	Underkurs på overtagne engagem.	Nulrente	Underkurs på overtagne engagem. minus nulrente	Underkurs på overtagne engagem. efter nulrente i pct.
Offentlige myndigheder	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Landbrug, jagt og skovbrug	434,4	26,8	5,2	21,6	5,0
Fiskeri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industri og råstofudvinding	588,8	44,4	13,5	30,9	5,2
Energiforsyning	257,0	23,1	24,5	-1,4	-0,6
Bygge- og anlæg	460,3	73,2	72,4	0,8	0,2
Handel	562,6	40,4	21,6	18,8	3,3
Transport, hoteller og restauranter	240,7	109,2	102,5	6,7	2,8
Information og kommunikation	93,8	7,8	1,0	6,8	7,2
Finansiering og forsikring	342,6	178,4	169,6	8,8	2,6
Fast ejendom	1.519,6	254,2	51,3	202,9	13,4
Øvrige erhverv	1.086,7	269,5	227,9	41,6	3,8
Erhverv i alt	5.587,4	1.027,0	689,5	337,5	6,0
Privatkunder i alt	4.258,7	384,7	284,7	100,0	2,3
I alt	9.846,1	1.411,7	974,2	437,5	4,4

Figur 4.21

SÆRLIGE KREDITTER

I forbindelse med fusionen med Sparbank er der under bankens kreditkontor etableret en afdeling for Særlige kreditter, som har ansvar for afvikling af større nødlidende engagementer fra Sparbank-porteføljen.

Den samlede portefølje udgør 1,9 mia. kr., hvori er indeholdt underkurs på 0,7 mia. kr., og hvoraf 0,6 mia. kr. er rentenulstillet.

Porteføljen er sammensat af 67 koncernengagementer, fortrinsvis inden for aktivfinansiering - herunder ikke mindst inden for ejendom - med kunder, som ofte har benyttet flere pengeinstitutter. For flere af engagementerne er der således indgået bankaftaler for at sikre klare retningslinjer for afviklingen.

Porteføljen er gennemgået grundigt med revisionen, og det er ledelsens opfattelse, at der er taget tilstrækkelig højde for de specielle risici. Realisationstakten af sikkerhederne kan dog medføre større usikkerhed end normalt.

FINANSIELLE KUNDER

Eksposeringen mod finansielle kunder udgjorde pr. 31. december 2012 1,1 mia. kr. svarende til 2,3 pct. af koncernens samlede udlån og garantier. Eksposeringen dækker primært over reverseforretninger samt udlånslån til kunder i andre pengeinstitutter, hvor der stilles garanti fra pengeinstituttets side.

Nedenstående tabel viser koncernens kreditmæssige eksposering mod finansielle kunder.

KONCERNENS KREDITMÆSSIGE EKSPONERING MOD FINANSIELLE KUNDER

Mio. kr.	2012	2011
Reverse udlån	115,5	393,2
Andre pengeinstitutters kunder	277,4	473,0
Bankens egne forpligtelser og centrale kunder mv.	692,0	442,2
Finansielle kunder i alt	1.084,9	1.308,4

Figur 4.22

LEASINGAKTIVITETER

Det samlede udlån i Spar Nord Leasing og de overtagne leasing aktiviteter fra Sparbank udgør 4,2 mia. kr., svarende til 8,8 pct. af koncernens samlede udlån, garantier samt nedskrivninger.

Pr. 1. oktober 2011 blev de fremadrettede leasingaktiviteter i Danmark overdraget til Jyske Bank koncernen. Det er besluttet, at koncernens resterende leasingaktiviteter i såvel Danmark som Sverige vil blive afviklet i takt med, at aftalerne løber ud. Det forventes, at størstedelen af disse aktiver vil være afviklet ved udgangen af 2015.

Nedenstående tabel viser leasingaktiviteterne fordelt på brancher. Porteføljen er inkl. 0,4 mia.kr. leasingudlån overtaget fra Sparbank.

LEASING

Branche Pct.	Udlån og garantier		Nedskrivnings- konto/ underkurs	
	2012	2011	2012	2011
Offentlige myndigheder	0,2	0,2	0,0	0,0
Landbrug, jagt og skovbrug	25,7	25,7	9,0	11,1
Fiskeri	0,0	0,0	0,1	0,0
Industri og råstofudvinding	14,7	10,2	17,0	17,1
Energiforsyning	1,7	1,4	3,3	1,6
Bygge- og anlæg	13,0	16,1	9,4	9,1
Handel	7,6	7,8	17,3	16,0
Transport, hoteller og restauranter	20,3	24,0	17,5	21,3
Information og kommunikation	1,4	0,4	2,7	2,0
Finansiering og forsikring	2,0	1,4	0,6	1,0
Fast ejendom	1,7	1,5	3,0	0,9
Øvrige erhverv	11,6	11,2	19,3	19,9
Erhverv i alt	99,9	99,9	99,2	100,0
Privatkunder i alt	0,1	0,1	0,8	0,0
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0

Figur 4.23

I risikosammenhæng er det væsentligt at bemærke, at leasingaftaler altid har sikkerhed i aktiverne, enten i form af ejerskab eller pant.

I nedenstående figur gives oplysninger om koncernens leasingaktiviteters portefølje af tilbagetaget udstyr.

TILBAGETAGET UDSKYR

Mio. kr.	2012	2011
Tilbagetaget udstyr i alt	76,2	85,7

Figur 4.24

Som et resultat af en målrettet indsats er det på trods af udfordrende konjunkturer lykkedes Spar Nord Leasing at reducere omfanget af tilbagetaget leasingudstyr i 2012.

BONITET

Nedenstående figur viser den fortsættende banks opdeling af kunder i Finanstilsynets bonitetskategorier. Kategorierne 2a og 3 er gode kunder, mens kategorierne 1, 2c og 2b er kunder med forhøjet risiko eller kunder med finansielle problemer.

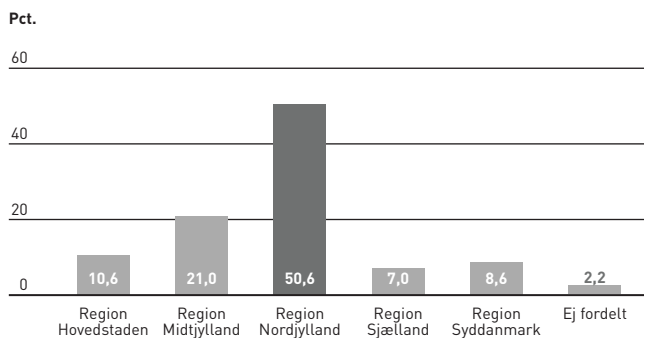
BONITET FORTSÆTTENDE BANK	Bonitetskategori				Engage- ment
	1	2c	2b	2a/3	
Branche Pct.					2012
Offentlige myndigheder	0,0	0,0	0,0	4,0	4,0
Landbrug, jagt, skovbrug	2,3	0,3	2,3	3,6	8,5
Fiskeri	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
Industri og råstofudvinding	0,5	0,4	0,4	1,9	3,2
Energiforsyning	0,1	0,0	0,4	3,4	3,9
Bygge- og anlæg	0,8	0,2	0,7	1,7	3,4
Handel	0,5	0,2	1,3	6,1	8,1
Transport, hoteller og restauranter	0,5	0,1	0,4	2,1	3,1
Information og kommunikation	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Finansiering og forsikring	0,7	0,1	0,3	4,0	5,1
Fast ejendom	3,3	0,8	1,8	7,1	13,0
Øvrige erhverv	1,8	0,4	0,8	3,8	6,8
Erhverv i alt	10,5	2,5	8,4	38,4	59,8
Privatkunder i alt	2,5	0,7	4,2	32,8	40,2
I alt	13,0	3,2	12,6	71,2	100,0

Figur 4.25

SIKKERHEDER

Et væsentligt element i koncernens styring af kreditrisiko, er at reducere risikoen i de enkelte engagementer ved at modtage sikkerheder i form af pant i fysiske aktiver, værdipapirer samt garantier mv. der er mulighed for. De mest anvendte sikkerheder er pant i fast ejendom, værdipapirer samt rullende materiel. Langt den betydeligste form for sikkerhed, som koncernen modtager, er pant i ejendomme. Ejendoms pantet udgøres primært af privat beboelse.

FORDDELING AF EJENDOMSPANT PÅ GEOGRAFI - ULTIMO 2012

Figur 4.26

Koncernen overvåger løbende værdien af de stillede sikkerheder. Hvis risikoen på en modpart forøges, vurderes sikkerhederne særlig kritisk. Værdien vurderes ud fra en tvangsrealisationspris på den stillede sikkerhed med fradrag af eventuelle omkostninger ved realiseringen.

KREDITRISIKO

KONCERNENS EKSPONERING FORDELT PÅ BLANCOANDELE

Blancoandel i pct.	2012	2011
<10	25,6	32,7
10-50	16,5	17,0
50-75	16,7	12,3
>75	41,2	38,0
Gennemsnittig blancoandel	52,9	49,3

Figur 4.27

KONCERNENS KREDITEKSPONERING FORDELT PÅ BLANCOANDELE I MIO. KR. OG PCT.

Branche	2012		2011	
	Mio. kr.	Pct.	Mio. kr.	Pct.
Offentlig myndighed	1.745,0	99,6	1.735,4	99,5
Landbrug, jagt og skovbrug	1.307,1	27,5	1.898,9	36,3
Fiskeri	97,1	53,9	83,6	47,1
Industri og råstofudvinding	1.103,2	54,7	790,6	48,4
Energiforsyning	984,8	51,8	747,7	43,6
Bygge og anlæg	1.073,8	52,5	763,5	34,9
Handel	2.784,5	72,8	2.626,8	70,1
Transport, hoteller og restauranter	822,5	36,8	776,7	27,6
Information og kommunikation	142,9	70,9	148,0	81,0
Finansiering og forsikring	1.809,8	77,8	1.382,6	58,1
Fast ejendom	3.176,3	55,9	2.784,1	56,5
Øvrige erhverv	1.915,8	57,9	1.525,5	53,2
Erhverv i alt	16.962,8	56,1	15.263,4	51,6
Privatkunder i alt	8.183,7	47,2	6.260,6	44,5
I alt	25.146,5	52,9	21.524,0	49,3

Figur 4.28

KONCERNENS KREDITREDUCERENDE SIKKERHEDER

Typen af sikkerhed	2012	2011
Mio. kr.		
Ejendomme	10.158,0	8.373,2
Depot/værdipapirer	1.144,0	2.021,0
Garantier/kautationer	576,2	652,2
Køretøjer	1.197,2	860,6
Kontanter	661,7	653,4
Andre sikkerheder	1.932,9	399,2
Andre sikkerheder i alt	15.670,0	12.959,6
Spec. sikrede forr. (kreditforeningsgarantier)	3.119,5	2.552,2
Sikret i alt, ekskl. Spar Nord Leasing	18.789,5	15.511,8
Modtagne sikkerheder, Spar Nord Leasing	3.630,7	6.646,8
I alt	22.420,2	22.158,6

Figur 4.29

Når ejendomsværdien under ejendoms pant fordelt på ejendoms-typer bliver opgjort til 16,6 mia. kr., og der i figuren ovenfor alene anføres 10,2 mia. kr. som sikkerhed i ejendomme, skyldes det at førstnævnte beløb er det, som banken har pant i og registreret som stillede sikkerheder, mens sidstnævnte beløb er den andel, som reelt anvendes til beregning af sikkerhed på et engagement. Nogle engagementer er mindre end sikkerhedsværdien, og der er også sikkerheder med værdi for kunder, som pt. ikke har engagement.

NEDSKRIVNINGER PÅ UDLÅN

Med udgangspunkt i bestemmelserne i IAS 39 har koncernen defineret en lang række risikohændelser, der gælder som objektiv indikation på værdiforringelse. Nogle risikohændelser registreres automatisk i koncernens systemer, mens andre registreres manuelt af kunderådgivere og kreditmedarbejdere.

Alle signifikante og bonitetsmarkerende udlån gennemgås individuelt, og øvrige udlån gennemgås gruppevist. Alle udlån, som ikke er individuelt nedskrevne placeres i grupper med ensartede kreditrisici. Hvis der ved gennemgangen findes objektive indikatorer på værdiforringelse, foretages der en nedskrivning. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af udlånet og nutidsværdien af de forventede betalinger fra udlånet. Et engagement behøver ikke være misligholdt, før der foretages nedskrivninger, og engagementet dermed overgår til skærpet bevilningspraksis.

For alle kunder med ubalance i økonomien (OIV) vurderes det om ubalancen via kendte ændringer vil kunne genoprettes. Er dette ikke tilfældet gennemføres der en nedskrivningsberegning for den enkelte kunde. Der opstilles et forventet cashflow indeholdende forsigtigt vurderede værdier og realisationsomkostninger for de aktiver, som eventuelt skal sælges.

KREDITRISIKO

VÆRDIFORRINGEDE FORDRINGER

2012 Mio. kr.	Engagement	Individuelt værdireguleret
Konkurs	183,4	140,4
Inkasso og betalingsstandsning	1.329,9	804,6
Finansielle vanskeligheder i øvrigt	3.995,1	1.669,1
Nedskr.konto og underkurs af overtagne engagementer	5.508,4	2.614,1
Gruppevis nedskrivninger i Spar Nord koncern		97,4
Porteføljeberegnet underkurs i Sparbank		30,2
Nedskr.konto og underkurs af overtagne engagementer		2.741,7

Figur 4.30

FORSKEL PÅ REGNSKABSMÆSSIGE NEDSKRIVNINGER OG SAMLEDE NEDSKRIVNINGER I RISIKORAPPORTEN

Koncern Branche - Mio. kr	Nedskr. konto/ underkurs 2012	Underkurs af overtagne engagementer 2012	Nedskr. konto 2012
Offentlig myndighed	0,0	0,0	0,0
Landbrug, jagt og skovbrug	401,2	26,8	374,4
Fiskeri	1,0	0,0	1,0
Industri og råstofudvinding	89,9	44,4	45,5
Energiforsyning	35,7	23,1	12,6
Bygge og anlæg	137,8	73,2	64,6
Handel	162,2	40,4	121,8
Transport, hoteller og restauranter	171,0	109,2	61,8
Information og kommunikation	18,6	7,8	10,8
Finansiering og forsikring	234,2	178,4	55,8
Fast ejendom	434,8	254,2	180,6
Øvrige erhverv	357,1	269,5	87,5
Erhverv i alt	2.043,5	1.027,0	1.016,5
Privatkunder i alt	698,2	384,7	313,5
I alt	2.741,7	1.411,7	1.330,0

Figur 4.31

Gruppevis nedskrivninger foretages, når objektive indikationer viser, at de forventede fremtidige tab overstiger det tab, som var forventet ved låneetableringen. Det betyder, at ud over objektive indikationer for gruppen er det primært kunder, der flytter til grupper med større kreditrisiko, som giver anledning til gruppevis nedskrivninger. Gruppevis nedskrivninger (97,4 mio. kr.) og porteføljeberegnet underkurs (30,2 mio. kr.) opnået i forbindelse med fusionen med Sparbank udgør samlet 127,6 mio. kr., som fordeler sig med 80,2 mio. kr. til private og 47,4 mio. kr. til erhverv.

Den primære kilde til gruppeinddelingen og konstatering af gruppevis OIV er koncernens kredit scoring, men bonitetsmarkeringen indgår også som et element.

Engagementer, hvorpå renten er nulstillet, vurderes særligt nøje, og hvis tab vurderes uundgåeligt, afskrives engagementet helt eller delvist. Der indtægtsføres ikke renter på den del af engagementerne, der er nedskrevet.

Koncernens driftspåvirkning fra nedskrivninger udgjorde i 2012 en udgift på 661,8 mio. kr. svarende til 1,5 pct. af de samlede udlån og garantier. Af de udgiftsførte nedskrivninger i 2012 er det alene 3,9 mio. kr. som stammer fra Sparbank.

Driftspåvirkningerne, som kan henføres til fortsættende aktivitet udgør 593,6 mio. kr. svarende til en driftspåvirkningsprocent på 1,4.

De bogførte nedskrivninger i fortsættende aktiviteter fordeler sig med 114,2 mio.kr. til private kunder og 479,4 mio.kr til erhvervs-kunder. Blandt erhvervskunderne er det især brancherne landbrug og ejendomme, der bidrager væsentligt.

Nedskrivningskonto og underkurs på overtagne engagementer udgør ultimo 2012 5,8 pct. af koncernens samlede udlån og garantier mod 2,6 pct. ultimo 2011.

KONCERNENS TAB OG NEDSKRIVNINGER

Mio. kr.	2012	2011
Tab, inkl. dækket af hensættelser/nedskrivninger	587,0	452,7
Dækket af hensættelser/nedskrivninger	-318,8	-250,4
Tab ikke dækket af hensættelser/nedskrivninger	268,2	202,3
Nye hensættelser/nedskrivninger ekskl. sektorløsninger	651,6	489,5
Tilbageførsel af hensættelser/nedskrivninger	-145,6	-123,2
Indtægtsførte renter på nedskrevne lån	-88,9	-63,9
Hensættelser/nedskrivninger, netto	417,1	302,4
Indbetalinger på tidligere tab	-29,8	-35,9
Årets tab og hensættelser/nedskrivninger	655,5	468,8
Øvrige tab	11,7	4,8

Årets tab og hensættelser/nedskrivninger i alt 667,2 473,6

Indregnet i resultatopgørelsen under:

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	599,0	402,9
Resultat af aktiviteter under afvikling	68,2	70,7
Den samlede indregning i resultatopgørelsen	667,2	473,6
- heraf Resultat af aktiviteter under afvikling	68,2	70,7
Driftspåvirkning ekskl. sektorløsninger	599,0	402,9
- heraf Erhvervsinvest Nord A/S	0,1	-1,5
Driftspåvirkning -		
Fortsættende aktiviteter ekskl. Erhvervsinvest Nord A/S	598,9	404,4
Regulering af underkurs på overtagne engagementer fra Sparbank	5,3	0,0
Driftspåvirkning -		
inkl. regulering af underkurs på overtagne engagementer fra Sparbank	593,6	404,4

Figur 4.32

KONCERNENS UDVIKLING I TAB OG VÆRDIREGULERINGER SAMT LÅN MED RENTESTOP

Mio. kr.	2012	2011
Udlån og garantier, brutto, ultimo	47.566,7	43.682,6
Årets tab og nedskrivninger		
- Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	593,6	402,9
- Nedskr. indregnet under res. af akt. under afvikling	68,2	70,7
Årets tab og nedskrivninger i alt	661,8	473,6
- i pct. af udlån og garantier	1,4	1,1
Nedskrivningskonto og underkurs		
på overtagne engagementer	2.741,7	1.142,8
- i forhold til udlån og garantier	5,8	2,6
Kontraktuelle udlån med rentestop, ultimo	1.186,0	122,3
- i pct. af udlån og garantier	2,5	0,3
Nedskrivningskonto og underkurs		
på overtagne engagementer		
i pct. af udlån med rentestop	231,2	934,4

Figur 4.33

KREDITRISIKO

Koncernens krediteksponering er langt overvejende begrænset til Danmark.

BRUTTOENGAGEMENT MED TAB, INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER OG UNDERKURS 2012

Mio. kr.	Engagement Misligholdte og værdiforringede	Nedskrivnings- konto/ underkurs *	Tabsførte beløb
Offentlige myndigheder	0,0	0,0	0,0
Landbrug, jagt og skovbrug	1.071,7	399,0	99,5
Fiskeri	11,1	0,9	0,0
Industri og råstofudvinding	240,0	86,3	42,8
Energiforsyning	149,4	33,1	1,7
Bygge og anlæg	375,1	133,9	43,2
Handel	265,4	152,2	52,4
Transport, hoteller og restauranter	338,3	164,6	28,4
Information og kommunikation	27,4	18,3	0,9
Finansiering og forsikring	293,5	232,2	30,1
Fast ejendom	1.111,9	433,5	87,2
Øvrige erhverv	639,5	342,0	94,6
Erhverv i alt	4.523,3	1.996,0	480,8
Private	985,1	618,1	117,9
Total	5.508,4	2.614,1	598,7

BRUTTOENGAGEMENT MED TAB, INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER OG UNDERKURS 2011

Mio. kr.	Engagement Misligholdte og værdiforringede	Nedskrivnings- konto/ underkurs *	Tabsførte beløb
Offentlige myndigheder	0,0	0,0	0,0
Landbrug, jagt og skovbrug	886,3	302,0	52,0
Fiskeri	17,3	2,4	7,0
Industri og råstofudvinding	136,6	60,3	16,6
Energiforsyning	23,7	6,4	0,0
Bygge og anlæg	103,1	45,1	16,9
Handel	189,8	88,7	68,8
Transport, hoteller og restauranter	185,3	48,2	39,9
Information og kommunikation	8,6	5,0	0,2
Finansiering og forsikring	94,9	61,7	54,8
Fast ejendom	296,1	102,7	66,0
Øvrige erhverv	208,4	114,5	55,7
Erhverv i alt	2.150,1	837,0	377,9
Private	374,8	215,2	79,6
Total	2.524,9	1.052,2	457,5

*] Koncernens samlede værdireguleringer skal suppleres med gruppevis nedskrivninger samt porteføljberegnet underkurs på 127,6 mio. kr. (2011: 91 mio. kr.).

Figur 4.34

I denne rapport knyttes specifikke kommentarer til to brancher, landbrug og ejendomsbranchen. De to brancher er valgt, fordi de i de senere år har været en væsentlig kilde til nedskrivninger, både i Spar Nord og i pengeinstitutsektoren generelt.

LANDBRUG

Bankens landbrugsudlån udgør 3,7 mia. kr. svarende til 8,4 pct. af fortsættende aktiviteter. Udlånet til landbrug er i det oprindelige Spar Nord faldet med 135 mio. kr. i 2012, mens der i forbindelse med fusionen er overtaget landbrugsudlån på 423 mio. kr.

Koncernens samlede andel udlån til landbrug udgør ultimo 2012 10,0 pct. i forhold til 12,0 pct ultimo 2011.

ANDEL AF KREDITEKSPONERINGEN MOD LANDBRUG, JAGT OG SKOVBRUG

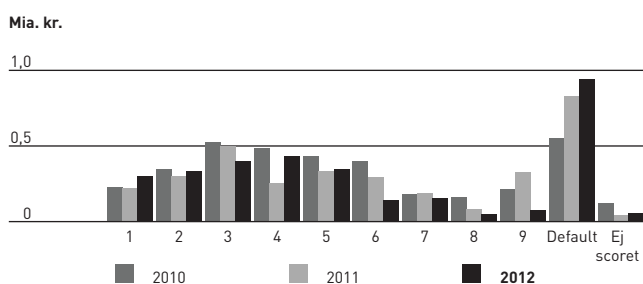
Pct.	2012	2011
Spar Nord Bank A/S	7,7	7,7
Spar Nord Leasing	2,3	4,3
Koncernen i alt	10,0	12,0

Fortsættende aktiviteter	8,4	9,2
---------------------------------	------------	------------

Figur 4.35

Nedenstående figur viser bonitetsudviklingen blandt landbrugs-kunderne i Spar Nords Lokale Banker i perioden 2010 til 2012.

LANDBRUGSENGAGEMENTER FORDELT PÅ SCOREGRUPPER *) FORTSÆTTENDE AKTIVITETER

*) Ekskl. portefølje overtaget fra Sparbank

Figur 4.36

GENNEMSNITLIG RISIKONIVEAU - LANDBRUG

	2012	2011	2010
Gennemsnitlig risikogruppe	5,5	6,2	6,0

Figur 4.37

Som det fremgår af figuren har der været en positiv udvikling i landbrugsporteføljens kreditbonitet i perioden fra 2011 til 2012. Dette sker, selv om der sker stigning i andelen af landbrugskunder som defaultter. Væksten i andelen af landbrugskunder, som er defaultet har således været høj, og driftspåvirkningen fra nedskrivninger er øget fra 133 mio. kr. i 2011 til 183,6 mio. kr. i 2012.

Samlede nedskrivninger på landbrugsengagementer i Spar Nord uden Sparbank udgør ultimo 2012 355,9 mio. kr. svarende til 10,9 pct. af engagementet. Det bemærkes, at der i løbet af 2012 er tabs-bogført 99,5 mio. kr.

Spar Nord har som princip, at når landmændene ikke efterlever fastlagte nulpunktspriser på henholdsvis mælk og svinekød defineres dette som OIV. Beregningen af nulpunktspriserne tager, uanset hvilken finansiering, der reelt er valgt i engagementet, udgangspunkt i en finansieringsrente for den enkelte landmand på 4 pct. af hele den rentebærende gæld.

Kan der ikke opstilles realistiske budgetter for de enkelte landbrug, der opfylder disse krav, bliver der foretaget nedskrivningsberegninger.

På trods af, at landbrugserhvervets vanskeligheder har været og fortsat er betydelige, og nedskrivningerne og tabene som følge heraf er steget, vurderes koncernens portefølje af landbrugsengagementer samlet set at være lidt bedre ultimo end primo 2012. Der er kommet væsentlig flere defaults men der er også mange kunder som har bevæget sig til bedre ratingklasser. Porteføljen er fortsat præget af en tilfredsstillende spredning på produktionsgrenene.

LANDBRUGSENGAGEMENT FORDELT PÅ PRODUKTIONSGRENE FORTSÆTTENDE AKTIVITETER

	2012 Mio. kr.	2012 Pct.	2011 Mio. kr.	2011 Pct.
Kvægproducenter	1.143,3	35,4	1.177,6	35,0
Svineproducenter	1.017,7	31,5	1.052,7	31,3
Planteavl	320,5	9,9	365,0	10,8
Øvrige produktionsgrenene	751,7	23,2	772,5	22,9
I alt	3.233,2	100,0	3.367,8	100,0

Figur 4.38

EJENDOMME

På grund af den negative prisudvikling på ejendomsmarkedet har ejendomsbranchen de senere år været meget risikobetonet. Spar Nord har i en årrække været tilbageholdende med engagementer inden for ejendomsbranchen, og koncernens eksponering vedrører langt overvejende kunder med langvarige relationer til banken og stor erfaring inden for branchen.

I den kreditmæssige behandling af ejendomsengagementer lægger banken bl.a. stor vægt på et tilfredsstillende cash flow, lige som banken for at reducere risici på området ikke ønsker at deltage i syndikeringer.

Koncernen har ultimo 2012 et samlet engagement inden for ejendomsbranchen på 5,7 mia. kr. Engagementet udgør 11,9 pct. af de samlede udlån og garantier. Den samlede nedskrivning og underkurs på branchen er ultimo 2012 på 434,8 mio. kr. mod en samlet nedskrivningssaldo primo på 116 mio. kr.

KREDITRISIKO MOD FINANSIELLE MODPARTER

Som et led i handel med og beholdninger af værdipapirer, valuta og afledte finansielle instrumenter samt betalingsformidling mv. opstår der kreditrisiko mod finansielle modparter.

Bankens ledelse bevilger lines på kreditrisiko mod finansielle modparter under hensyntagen til den enkelte samhandelspartners risikoprofil, rating, størrelse og soliditet. Risici og lines på finansielle instrumenter følges konstant.

I opgørelsen af kreditrisiko fordelt på rating har banken i 2012 ændret på den prioriterede rækkefølge af ratingbureauer, således at Standard & Poors' rating nu har første prioritet efterfulgt af Fitch og Moody's. Sammenligningstallene i 2011, hvor Moody's var det først prioriterede ratingbureau, er ikke tilrettet. Derforuden har fusion med Sparbank medført en forøgelse af bankens obligationsbeholdning med ca. 4,4 mia. kr.

Overordnet vurderer ledelsen, at Spar Nords kreditrisiko mod finansielle modparter er på et moderat niveau. Således kan 91,9 pct. af bankens finansielle kreditrisiko henføres til modparter med en rating på A eller bedre.

FINANSIEL KREDITRISIKO

Mio. kr.	2012	2011	Pct. fordeling 2012	Pct. fordeling 2011
AAA	16.156,8	7.219,0	72,7	42,5
AA	983,4	7.067,6	4,4	41,7
A	3.278,0	2.366,7	14,8	13,9
BBB	1.276,6	8,8	5,8	0,1
BB	3,6	4,3	0,0	0,0
B	29,8	29,9	0,1	0,2
CCC	0,2	0,4	0,0	0,0
CC	5,5	2,1	0,0	0,0
C	0,0	0,0	0,0	0,0
Uden rating	459,1	245,5	2,1	1,4
Ufordelt	21,8	28,6	0,1	0,2
Finansiell kreditrisiko i alt	22.214,8	16.972,9	100,0	100,0

Figur 4.39

OBLIGATIONSBEHOLDNINGEN

Den største kilde til finansiell kreditrisiko er koncernens obligationsbeholdning. Spar Nords obligationsbeholdning består for 84,3 procents vedkommende af realkreditobligationer, 15,5 pct. obligationer fra finansielle udstedere og 0,2 pct. øvrige udstedere.

Efterfølgende figur viser bankens obligationsbeholdning fordelt på udstedertype.

OBLIGATIONSBEHOLDNING FORDELT PÅ UDSTEDERTYPE *)

Mio. kr.	2012	2011	Pct. fordeling 2012	Pct. fordeling 2011
Realkreditobligationer	14.747,6	12.320,2	84,3	88,8
Finansielle udstedere	2.698,4	1.400,0	15,5	10,1
Kreditobligationer	113,2	125,4	0,6	0,9
Statsobligationer	-61,5	20,8	-0,4	0,2
Obligationer	17.497,7	13.866,4	100,0	100,0

*) Obligationer beholdning tillagt køb og salg på spot og termin

Figur 4.40

KREDITRISIKO

Den tilsvarende fordeling af bankens obligationsbeholdning på ratings ser således ud.

OBLIGATIONSBEHOLDNING FORDELT PÅ RATING *)

Mio. kr.	2012	2011	Pct. fordeling 2012	Pct. fordeling 2011
AAA	14.422,2	6.268,6	82,4	45,2
AA	211,3	6.071,2	1,2	43,8
A	1.728,4	1.490,2	9,9	10,8
BBB	1.110,9	3,9	6,4	0,0
BB	2,8	4,3	0,0	0,0
B	9,5	14,9	0,1	0,1
CCC	0,2	0,4	0,0	0,0
CC	5,5	2,1	0,0	0,0
Uden rating	6,9	10,8	0,0	0,1
Obligationer	17.497,7	13.866,4	100,0	100,0

*) Obligationsbeholdning tillagt køb og salg på spot og termin

Figur 4.41

OBLIGATIONSFORDELING 2012

Mio. kr.	Oprindelse/ underliggende	Ratinggruppe	Beløb	Pct.
Realkreditobligationer	Danmark	AAA-A	14.513,0	83,0
		BBB	231,8	1,3
		Uden rating	2,8	0,0
			14.747,6	84,3
Finansielle udstedere	Danmark	AAA-A	1.404,8	8,1
		BBB	872,7	5,0
	Sverige	AAA-A	242,2	1,4
	Norge	AAA-A	10,9	0,1
	Finland	AA-A	41,1	0,2
	Frankrig	AA	57,2	0,3
	UK	A	69,3	0,4
	Andre	A-BBB	0,2	0,0
			2.698,4	15,5
Kreditobligationer	Scandi Notes V Senior	AAA	84,8	0,5
	Scandi Notes IV Senior	B	9,4	0,0
	Øvrige Scandi Notes	CC - U. rat.	5,5	0,0
	Danmark	BBB - U. rat.	12,4	0,1
	Andre	AA-C	1,1	0,0
			113,2	0,6
Statsobligationer	Danmark	AAA-AA	-172,4	-1,0
	Europa	AAA	110,9	0,6
			-61,5	-0,4
Hovedtotal			17.497,7	100,0
Egne obligationer	Danmark	BBB-BB	7,7	

Figur 4.42

OBLIGATIONSFORDELING 2011

Mio. kr.	Oprindelse/ underliggende	Ratinggruppe	Beløb	Pct.
Realkreditobligationer	Danmark	AAA-A	11.858,8	85,5
		Uden rating	7,6	0,0
	Sverige	AAA	453,8	3,3
			12.320,2	88,8
Finansielle udstedere	Danmark	AAA-A	930,8	6,7
	Sverige	AAA-A	174,3	1,2
	Norge	AA-BB	119,1	0,9
	Tyskland	A	96,5	0,7
	Holland	AA	51,1	0,4
	UK	A	27,9	0,2
	Andre	A-CC	0,3	0,0
			1.400,0	10,1
Kreditobligationer	Scandi Notes V Senior	AA	99,4	0,7
	Scandi Notes IV Senior	BB	14,3	0,1
	Øvrige Scandi Notes	CC - U. rat.	2,0	0,0
	Danmark	AAA - U. rat.	8,7	0,1
	Andre	BBB-CCC	1,0	0,0
			125,4	0,9
Statsobligationer	Danmark	AAA	-16,4	-0,1
	Europa	AAA	37,2	0,3
			20,8	0,2
Hovedtotal			13.866,4	100,0
Egne obligationer	Danmark	BBB	8,9	

Figur 4.43

MELLEMVÆRENDER MED KREDITINSTITUTTER OG CENTRALBANKER

Den anden væsentlige kilde til finansiel kreditrisiko er bankens mellemværender med kreditinstitutter og centralbanker. Kreditrisikoen er for størstedelens vedkommende rettet mod centralbanker med en AAA-rating eller mod danske pengeinstitutter, hvor bankens Handels- og Udlandsområde har kunderelationer.

TILGODEHAVENDER I KREDITINSTITUTTER FORDELT PÅ PRODUKTTYPE

Mio. kr.	2012	2011	Pct. fordeling 2012	Pct. fordeling 2011
Indskudsbeviser	0,0	0,0	0,0	0,0
Reverseforretninger	1.730,5	818,9	36,7	26,4
Unoterede CDO	0,0	40,5	0,0	1,3
Deposits og unoterede obligationer	550,9	196,9	11,7	6,3
Ansvarlige lån	18,1	10,0	0,4	0,3
Løbende konti	186,0	287,7	3,9	9,3
CSA konti mv.	1.391,0	895,7	29,4	28,8
Kommercielle udlandsforretninger	26,0	26,9	0,6	0,9
Markedsværdi på derivater	740,0	678,1	15,7	21,8
Uoplyst	74,6	151,7	1,6	4,9
Tilgodehavender i kreditinstitutter	4.717,1	3.106,4	100,0	100,0

Figur 4.44

86,1 pct. af Spar Nords mellemværende med kreditinstitutter vedrører pengeinstitutter med rating på A eller højere. Af et samlet mellemværende med kreditinstitutter på 4,7 mia. kr. kan 36,8 pct. henføres til institutter med AAA-rating, 16,4 pct. til institutter med AA-rating og 32,9 pct. til institutter med A-rating. Mellemværender med kreditinstitutter uden rating kan primært henføres til tilknyttede danske pengeinstitutter, som gennemfører deres clearing gennem Spar Nord.

TILGODEHAVENDER I KREDITINSTITUTTER FORDELT PÅ RATING

Mio. kr.	2012	2011	Pct. fordeling 2012	Pct. fordeling 2011
AAA	1.734,6	950,4	36,8	30,6
AA	772,1	996,4	16,4	32,0
A	1.549,6	876,4	32,9	28,2
BBB	165,7	4,9	3,5	0,2
BB	0,8	0,0	0,0	0,0
B	20,3	15,0	0,4	0,5
CCC	0,0	0,0	0,0	0,0
CC	0,0	0,0	0,0	0,0
C	0,0	0,0	0,0	0,0
Uden rating	452,2	234,7	9,6	7,6
Ufordelt	21,8	28,6	0,4	0,9
Tilgodehavender i kreditinstitutter	4.717,1	3.106,4	100,0	100,0

Figur 4.45

MODPARTSRISIKO FOR FINANSIELLE MODPARTER OG INSTITUTIONELLE KUNDER

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en finansiel modpart eller institutionel kunde misligholder sine forpligtelser i henhold til en indgået finansiel kontrakt. Herudover kan der opstå afviklingsrisici i forbindelse med indgåelse og afvikling af finansielle kontrakter, idet udveksling af hovedstole i forskellige valutaer ikke nødvendigvis sker på samme tid, eller at værdipapirer ikke modtages samtidig med betaling herfor.

Modpartsrisikoen er solvensmæssigt opgjort efter markedsværdimetoden. Modpartsrisikoen, solvensmæssigt, opgjort brutto udgør 2.813 mio. kr. pr. 31.12.2012. Den regnskabsmæssige positive markedsværdi udgør 2.068 mio. kr. Forskellen mellem den regnskabsmæssige og solvensmæssige værdi kan henføres til tillægget af potentiel fremtidig krediteksponering og vedhængende rente, som begge indgår i den solvensmæssige opgørelse.

Udnyttelse på lines til finansielle kontrakter opgøres brutto og regnes som vægtede hovedstole af samtlige indgåede forretninger, hvortil lægges summen af alle positive markedsværdier, hvorimod negative markedsværdier ikke modregnes. Størrelsen af hovedstolsvægten for de enkelte finansielle forretninger beregnes ud fra volatiliteten på henholdsvis rente og valuta, ligesom der tages hensyn til, hvor lang løbetiden er på den finansielle forretning.

Koncernens forretningsgange angiver maksimal løbetid for de enkelte finansielle forretninger, og der sker daglig opfølgning på overholdelse heraf, ligesom der sker daglig opfølgning på overholdelse af de bevilgede lines.

I forbindelse med bevilling og indkodning af lines, foretages der kontrol af, om indkodede lines er i henhold til bevilling og herudover har Spar Nord en controller-afdeling, som foretager stikprøvekontrol af, om bevillinger, procedurer og forretningsgange overholdes.

Inden lines til finansielle modparter og institutionelle kunder bevilges, foretages en grundig kreditvurdering af de finansielle modparter/institutionelle kunder, baseret på det enkelte kreditinstituts/institutionelle kundes regnskaber. For udenlandske og større danske kreditinstitutter tages derudover i betragtning, hvordan kreditinstitutterne er rated af internationale rating bureauer som Standard & Poors, Fitch eller Moody's.

Koncernen er samarbejdspartner for en række mindre danske kreditinstitutter, idet banken bl.a. leverer ydelser inden for clearing, fonds- og valutaforretninger. Til vurdering af disse kreditinstitutter har Spar Nord udviklet en ratingmodel, som ud fra givne nøgletal beregner en score/rating af det enkelte kreditinstitut. Denne model danner, sammen med de enkelte kreditinstitutters regnskaber, grundlag for indstilling og bevilling af lines.

Til imødegåelse af modpartsrisikoen indgår Spar Nord i videst muligt omfang ramme-, netting- og sikkerhedsaftaler.

For de mindre danske kreditinstitutter vil disse aftaler være den af Finansrådet udarbejdede rammeaftale om valuta- og værdipapirforretninger og, når det vurderes at være nødvendigt, tillige en sikkerhedsaftale, i hvilken det aftales, at såfremt nettomarkedsværdien på indgåede finansielle kontrakter overstiger et for hvert kreditinstitut individuelt fastsat maksimum, så skal der stilles sikkerhed, der oftest vil være i form af kontant deponering.

For udenlandske og større danske kreditinstitutter samt de institutionelle kunder vil netting- og rammeaftaler være de internationale ISDA Master Agreements, ofte med tilknyttede Credit Support Annexes (CSA), i hvilke det aftales, at såfremt nettomarkedsværdien på indgåede finansielle kontrakter overstiger et for hver aftale individuelt fastsat maksimum, så skal der udveksles sikkerhed, der som oftest vil være i form af kontant deponering i EUR eller DKK.

Herudover indgås der, når det er aktuelt Global Master Repurchase Agreements (GMRA) og Global Master Securities Lending Agreements (GMSLA) til sikring af henholdsvis indgåede repo/reverse forretninger og aktielånsforretninger.

For både de danske og de udenlandske sikkerhedsaftaler sker der daglig opfølgning og evt. udveksling af sikkerheder i takt med udviklingen i indgåede forretningers markedsværdier. Herudover afvikler koncernen så vidt det er muligt indgåede forretninger via CLS, VP eller Euroclear, hvorved afviklingsrisici minimeres mest muligt.

I tabellen nedenfor vises udviklingen i antal bevilgede lines fra 2011 til 2012:

UDVIKLINGEN I ANTAL BEVILGEDE LINES

	Ultimo 2012	Ultimo 2011
Antal bevilgede lines til kreditinstitutter i alt	128	129
Heraf til lokale pengeinstitutter i Danmark	46	53
Lines til institutionelle kunder	8	7

Figur 4.46

Ligesom der foretages daglig kontrol af, om bevilgede lines overholdes, sker der en løbende kontrol af, om bevilgede lines udnyttes, og såfremt dette ikke er tilfældet, bliver lines enten slettet eller maksimum nedsat til det aktuelle behov.

KREDITRISIKO

KONCERNENS SAMLEDE SOLVENSMAESSIGE KREDITEKSPONERING

Den samlede krediteksponering er summen af:

- Udlån og tilgodehavender
- Garantier
- Uudnyttet kreditmaksimum
- Kredittilsagn
- Kapitalandele i tilknyttede virksomheder
- Anlægsaktiver
- Immaterielle aktiver
- Øvrige materielle aktiver
- Modpartsrisiko

En samlet opgørelse af koncernens solvensmæssige kreditrisiko viser en eksponering på 79,4 mia. kr. Opgørelsen svarer til koncernens kreditrisiko, som behandles efter standardmetoden.

Generelt er eksponeringerne gennem 2012 forøget med 6.986 mio. kr. svarende til en stigning på 9,6 pct. Fusionen med Sparbank har

isoleret set tilføjet en krediteksponering på ca. 12. mia. kr. Målt på gennemsnitstal er der sket en reduktion på 2 mia. kr. svarende til 2,7 pct. da fusionseffekten ikke vægter så hårdt i gennemsnittet.

SAMLET KREDITEKSPONERING

Mio. kr.	31.12.12	31.12.11	Gns. 2012*	Gns. 2011*
Centralregeringer/centralbanker	1.791,2	161,1	868,5	524,2
Regionale/lokale myndigheder	4.579,2	4.608,0	4.750,3	5.350,4
Offentlige enheder	159,1	164,9	179,3	156,1
Kreditinstitutter	10.637,9	10.610,7	10.838,6	10.369,5
Erhvervsvirksomheder mv.	21.324,6	20.028,1	19.493,3	21.454,2
Detailkunder	34.187,5	31.115,4	31.415,9	31.254,9
Eksp. sikret med pant i fast ejd.	4.142,3	3.302,1	3.358,0	3.362,9
Eksp. med restancer/overtræk	386,3	496,1	490,1	720,9
Kortfristede inst. og erhv.eksp. mv.	0,0	0,0	0,0	0,0
Kollektive investeringsordninger	7,5	21,4	15,6	5,4
Andre eksponeringer	2.170,8	1.892,2	1.875,6	2.091,9
Hovedtotal	79.386,4	72.400,0	73.285,2	75.290,4

* Gennemsnitlig eksponering er et simpelt gennemsnit baseret på kvartalsvise observationer

Figur 4.47

SAMLET KREDITEKSPONERING FORDELT PÅ BRANCHER

2012	Eksponeringskategori											
Branche - mio. kr.	Centralreg. eller centralbanker	Regionale eller lokale myndigheder	Offentlige enheder	Institutter	Erhvervs-virks. mv.	Detail-kunder	Eksp. sikret med pant i fast ejendom	Eksp. med restancer eller overtræk	Kortfristede erhvervs-eksp. mv.	Kollektive investeringsordninger	Eksp. i andre poster, heru. aktiver uden modpartsrisik.	Hoved-total
Offentlig myndighed	0,0	4.571,4	0,0	0,0	0,0	6,7	0,0	2,3	0,0	0,0	17,8	4.598,2
Landbrug, jagt og skovbrug	0,0	0,0	0,0	0,0	2.379,9	2.572,6	329,1	96,8	0,0	0,0	0,0	5.378,4
Fiskeri	0,0	0,0	0,0	0,0	137,8	80,9	1,7	1,0	0,0	0,0	0,0	221,4
Industri og råstofudvinding	0,0	0,0	0,0	0,0	1.599,3	1.068,2	34,7	7,8	0,0	0,0	0,0	2.710,0
Energiforsyning	0,0	7,0	159,1	0,0	1.726,4	215,8	12,4	8,2	0,0	0,0	0,0	2.128,9
Bygge og anlæg	0,0	0,0	0,0	0,0	862,7	1.386,2	214,8	34,6	0,0	0,0	0,0	2.498,3
Handel	0,0	0,0	0,0	0,0	3.077,0	2.154,1	109,5	28,3	0,0	0,0	0,0	5.368,9
Transport, hoteller og restauranter	0,0	0,0	0,0	0,0	1.362,0	1.129,9	48,8	53,7	0,0	0,0	304,3	2.898,7
Information og kommunikation	0,0	0,0	0,0	0,0	305,5	181,8	2,3	2,0	0,0	0,0	0,0	491,6
Finansiering og forsikring	1.791,2	0,0	0,0	10.623,6	1.863,4	637,5	196,2	9,3	0,0	7,5	1.404,9	16.533,6
Fast ejendom	0,0	0,0	0,0	0,0	4.479,1	1.816,7	650,0	15,6	0,0	0,0	125,8	7.087,2
Øvrige erhverv	0,0	0,0	0,0	6,8	2.157,8	2.329,7	198,1	45,1	0,0	0,0	318,0	5.055,5
Erhverv i alt	1.791,2	4.578,4	159,1	10.630,4	19.950,9	13.580,1	1.797,6	304,7	0,0	7,5	2.170,8	54.970,7
Private	0,0	0,8	0,0	7,5	1.373,7	20.607,4	2.344,7	81,6	0,0	0,0	0,0	24.415,7
Hovedtotal	1.791,2	4.579,2	159,1	10.637,9	21.324,6	34.187,5	4.142,3	386,3	0,0	7,5	2.170,8	79.386,4

SAMLET KREDITEKSPONERING FORDELT PÅ BRANCHER

2011	Eksponeringskategori											
Branche - mio. kr.	Centralreg. eller centralbanker	Regionale eller lokale myndigheder	Offentlige enheder	Institutter	Erhvervs-virks. mv.	Detail-kunder	Eksp. sikret med pant i fast ejendom	Eksp. med restancer eller overtræk	Kortfristede erhvervs-eksp. mv.	Kollektive investeringsordninger	Eksp. i andre poster, heru. aktiver uden modpartsrisik.	Hoved-total
Offentlig myndighed	0,0	4.548,1	0,0	0,0	1,3	9,7		0,8	0,0	0,0	15,9	4.575,8
Landbrug, jagt og skovbrug	0,0	0,0	0,0	0,0	2.505,0	3.047,6	280,5	101,8	0,0	0,0	0,0	5.934,9
Fiskeri	0,0	0,0	0,0	0,0	118,0	73,9	3,7		0,0	0,0	0,0	195,6
Industri og råstofudvinding	0,0	0,0	0,0	0,0	1.095,2	981,9	35,4	37,4	0,0	0,0	0,0	2.149,9
Energiforsyning	0,0	7,0	164,9	0,0	1.579,7	204,3	4,1	8,5	0,0	0,0	0,0	1.968,5
Bygge og anlæg	0,0	0,0	0,0	0,0	644,4	1.726,4	171,6	61,2	0,0	0,0	0,0	2.603,6
Handel	0,0	0,0	0,0	0,0	2.907,9	1.938,1	85,1	48,7	0,0	0,0	0,0	4.979,8
Transport, hoteller og restauranter	0,0	50,0	0,0	0,0	1.132,0	1.840,5	27,1	70,2	0,0	0,0	494,1	3.613,9
Information og kommunikation	0,0	0,0	0,0	0,0	274,9	142,8	2,1	0,6	0,0	0,0	0,0	420,4
Finansiering og forsikring	161,1	0,0	0,0	10.603,1	2.257,1	616,4	54,9	7,2	0,0	21,4	1.241,2	14.962,4
Fast ejendom	0,0	0,0	0,0	0,0	4.546,4	1.493,7	394,7	24,8	0,0	0,0	32,3	6.491,9
Øvrige erhverv	0,0	1,1	0,0	1,2	1.509,9	2.343,5	135,9	62,5	0,0	0,0	108,7	4.162,8
Erhverv i alt	161,1	4.606,2	164,9	10.604,3	18.571,8	14.418,8	1.195,1	423,7	0,0	21,4	1.892,2	52.059,5
Private	0,0	1,8	0,0	6,4	1.456,3	16.696,6	2.107,0	72,4	0,0	0,0	0,0	20.340,5
Hovedtotal	161,1	4.608,0	164,9	10.610,7	20.028,1	31.115,4	3.302,1	496,1	0,0	21,4	1.892,2	72.400,0

Figur 4.48

KREDITRISIKO

Koncernens krediteksponering er langt overvejende begrænset til Danmark. I 2012 var over 95 pct. af koncernens krediteksponering således mod debitorer fra Danmark, hvorfor yderligere oplysninger om geografisk fordeling ikke findes væsentlig.

Efterfølgende figur viser løbetidsfordelingen af koncernens krediteksponeringer.

LØBETIDSFORDELING PÅ EKSPONERINGSKATEGORIER

Mio. kr.	2012						2011					
	Anfor- dring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 år - 5 år	Over 5 år	Hoved- total	Anfor- dring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 år - 5 år	Over 5 år	Hoved- total
Centralregeringer/centralbanker	1.791,2	0,0	0,0	0,0	0,0	1.791,2	161,1	0,0	0,0	0,0	0,0	161,1
Regionale/lokale myndigheder	0,0	302,5	2,3	4.214,7	59,7	4.579,2	0,0	400,3	3.256,7	898,0	53,0	4.608,0
Offentlige enheder	0,0	110,1	0,0	49,0	0,0	159,1	88,8	27,1	49,0	0,0	0,0	164,9
Institutter	1.863,2	6.068,6	585,5	610,6	1.510,0	10.637,9	1.262,0	6.479,2	266,5	1.298,6	1.304,4	10.610,7
Erhvervsvirksomheder mv.	1.152,9	5.235,6	7.640,8	3.327,0	3.968,3	21.324,6	1.155,0	4.932,1	8.068,1	2.682,8	3.190,1	20.028,1
Detailkunder	1.135,0	8.086,8	6.235,7	9.157,0	9.573,0	34.187,5	915,2	6.269,9	5.865,4	9.371,1	8.693,8	31.115,4
Eksp. sikret med pant i fast ejendom	241,4	645,0	767,8	737,7	1.750,4	4.142,3	185,2	355,1	815,4	667,2	1.279,2	3.302,1
Eksp. med restancer/overtræk	40,4	33,1	54,8	199,3	58,7	386,3	28,3	76,7	41,2	281,8	68,1	496,1
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kollektive investeringsordninger	0,0	0,1	7,4	0,0	0,0	7,5	0,0	2,8	18,6	0,0	0,0	21,4
Andre aktiver	550,1	0,0	326,3	602,0	692,4	2.170,8	461,1	5,3	110,5	809,8	505,5	1.892,2
Hovedtotal	6.774,2	20.481,8	15.620,6	18.897,3	17.612,5	79.386,4	4.256,7	18.548,5	18.491,4	16.009,3	15.094,1	72.400,0

Figur 4.49

Til koncernens solvensopgørelse medregnes sikkerheder, der kan anvendes som kreditreducerende under standardmetoden. De anførte værdier er efter reduktion af volatilitetsjusteringer.

KREDITREDUCERENDE SIKKERHEDER

Mio. kr.	2012		2011	
	Eksp. dækket af garanti	Øvrige finans. sikkerh.	Eksp. dækket af garanti	Øvrige finans. sikkerh.
Centralregeringer/centralbanker	0,0	0,0	0,0	0,0
Regionale/lokale myndigheder	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentlige enheder	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreditinstitutter	0,0	4.563,1	0,0	5.781,1
Erhvervsvirksomheder mv.	460,7	853,9	477,0	1.173,9
Detailkunder	328,2	843,3	427,2	820,2
Eksp. sikret med pant i fast ejendom	1,3	0,0	0,0	0,0
Eksp. med restancer/overtræk	1,1	10,3	2,7	14,0
Kortfristede inst. og erhv.eksp. mv.	0,0	0,0	0,0	0,0
Kollektive investeringsordninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Eksp. i andre poster mv.	0,0	0,0	0,0	0,0
	791,3	6.270,6	906,9	7.789,2

Figur 4.50

Markedsrisiko er en samlet betegnelse for risikoen for tab på grund af ændringer i kurser eller priser på finansielle instrumenter. Markedsrisici kan opdeles i:

- Renterisiko
- Valutarisiko
- Aktierisiko
- Råvarerisiko
- Optionsrisiko
- Risici relateret til egne ejendomme

Spar Nord handler og tager positioner i produkter, der indebærer en række markedsbaserede risici. De fleste af bankens aktiviteter vedrørende omsætning og positionstagning omfatter relativt enkle produkter, hvoraf rentebaserede produkter er de mest handlede. Banken handler også og tager positioner i børsnoterede aktier og valutainstrumenter, mens omsætningen af råvarer er meget begrænset.

MARKEDSRISIKOPOLITIK OG FORANKRING

Som omtalt i afsnittet Risikostyring er det Spar Nords bestyrelse, som fastlægger de overordnede politikker, rammer og principper for risikostyring. En del af politikkerne vedrører identificering og beregning af forskellige former for markedsrisiko. Rammerne understøtter den overordnede risikoappetit og angiver specifikke grænser for, hvor stor en risiko banken ønsker at påtage sig. Principperne fastslår, hvilke metoder de forskellige risikomål opgøres efter. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i risici og udnyttelsen af tildelte risikorammer.

Til styring af markedsrisici er der etableret et instrukshierarki med tre niveauer. På første niveau definerer bestyrelsen rammerne for Spar Nord koncernen til bankens direktion. På næste niveau videredelegerer direktionen til koncernens øvrige enheder, hvoraf Handels- og Udlandsområdet er markant største enhed. På tredje og sidste niveau tildeles de disponerende medarbejdere i Handels- og Udlandsområdet de rammer, som de kan disponere indenfor.

OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

Økonomaifdelingen har ansvaret for at opføre, overvåge, kontrollere og rapportere markedsrisici. Beregningen af markedsrisici anvendes til følgende formål:

- Regelmæssig rapportering til direktion og bestyrelse
- Rapportering af regulatorisk kapital til brug for Finanstilsynet
- Daglig opfølgning på de enkelte forretningsenheder

Markedsrisici styres og overvåges gennem et integreret risikostyringssystem, hvor der dagligt følges op på alle markedsrisikotyperne på alle instruksbelagte enheder, og hvor eventuelle instruksoverskridelser rapporteres videre op i hierarkiet.

For at sikre uafhængighed, har Økonomaifdelingen ikke positions-tagningsbeføjelser. Alle handler afvikles således af Spar Nords Back Office-afdeling i henhold til Finanstilsynets retningslinjer for funktionsadskillelse.

UDVIKLING I MARKEDSRISIKOEN

Nettobeholdningen af obligationer er i 2012 forøget med 3.631 mio. kr., mens aktier i handelsbeholdningen er forøget med 38,2 mio. kr. Koncernens beholdning af aktier uden for handelsbeholdningen (primært aktier i associerede selskaber og aktier i strategiske handelspartnere i den finansielle sektor) er i løbet af 2012 forøget med 351,5 mio. kr. til en samlet eksponering på 2.034,4 mio. kr.

Renterisikoen er forøget fra -28,6 mio. kr. ultimo 2011 til -75,7 mio. kr. ultimo 2012, hvilket primært skyldes en øget negativ renterisiko i DKK. Renterisikoen i Spar Nord fordeler sig ultimo 2012 således at renterisikoen i handelsbeholdningen er på 53,6 mio. kr., mens renterisikoen uden for handelsbeholdningen er på -129,3 mio. kr.

Derudover er valutarisikoen ultimo 2012 reduceret sammenlignet med ultimo 2011.

MARKEDSRISIKOTYPER

I de følgende afsnit gives en nærmere introduktion til Spar Nords arbejde med og eksponering mod de forskellige typer af markedsrisiko.

RENTERISIKO

Renterisiko er risikoen for tab som følge af skiftende renter. De fleste af Spar Nords renterisici stammer fra aktiviteter, der involverer almindelige bankforretninger som ind- og udlån samt handel og positionstagning i renterelaterede produkter. De fleste af disse aktiviteter omfatter simple renteprodukter såsom renteswaps, obligationer, futures og standard renteoptioner.

Koncernens renterisiko opgøres på baggrund af varighedsmål samt på baggrund af det aftalte cashflow. Til brug for styring af koncernens beholdning af konvertible danske realkreditobligationer anvendes modelberegnete risikonøgletal, der tager højde for det indbyggede optionselement. For renteoptioner er ovennævnte nøgletal suppleret med de væsentligste risikofaktorer, som udtrykker følsomheden af optionspræmien på de underliggende parametre.

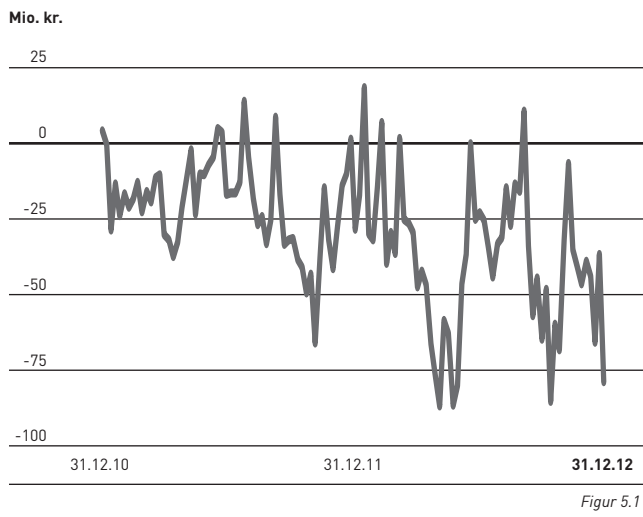
Renterisikoen vurderes dagligt og dispositioner træffes ud fra forventningerne til den makroøkonomiske og konjunkturmæssige situation. Renterisikoen i valuta omregnes til danske kroner og ved opgørelsen af nettorenterisikoen modregnes den negative renterisiko i den positive renterisiko.

MARKEDSRISIKO

UDVIKLING I RENTERISIKO

Nedenstående figur viser den samlede nettorenterisiko i Spar Nord ved en stigning i renten på 1 procentpoint. Det vil sige, at der sker en parallelforskydning af samtlige rentekurver.

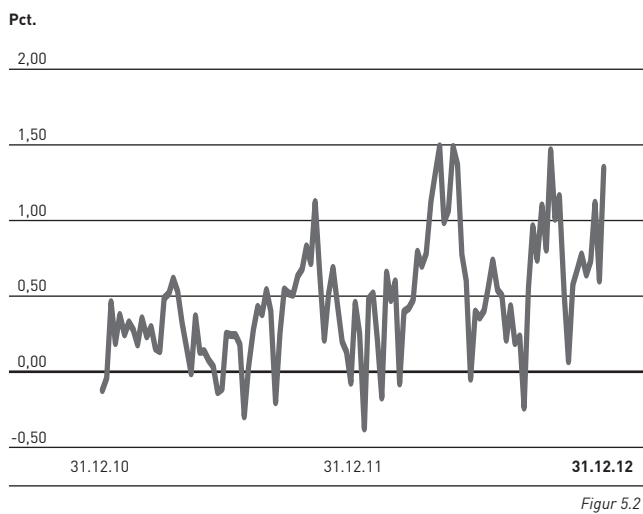
UDVIKLINGEN I KONCERNENS NETTORENTERISIKO

Overordnet har nettorenterisikoen i størstedelen af 2012 været negativ, hvilket betyder, at Spar Nord har været eksponeret mod en rentestigning i markedet. Den negative renterisiko skyldes primært bankens positioner uden for handelsbeholdningen.

Nedenstående figur viser koncernens renterisiko i pct. af egenkapitalen.

RENTERISIKO I PCT. AF EGENKAPITALEN

Spar Nord beregner desuden renterisikoen i forhold til varighed og valuta. Dette viser risikoen for ændringer i et afgrænset tidsinterval på rentekurven. Nedenstående tabel viser renterisikoen fordelt på de enkelte tidsintervaller ved en stigning i renten på 1 procentpoint.

RENTERISIKO FORDELT PÅ LØBETID OG VALUTA

2012 Valuta mio. kr.	Under 3 mdr.	3 mdr. til 1 år	1 år til 3 år	3 år til 7 år	Over 7 år	Total
DKK	5,8	-6,2	-75,6	-2,3	15,6	-62,7
EUR	4,1	-1,9	-11,6	-5,2	2,6	-12,0
USD	1,0	-0,1	-0,3	0,3	0,0	0,9
GBP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NOK	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1
CHF	-1,5	-0,2	0,0	-0,3	0,0	-2,0
JPY	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
SEK	1,5	0,0	-1,0	-0,2	0,0	0,3
Øvrige	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2
Total	10,7	-8,5	-88,4	-7,7	18,2	-75,7

2011 Valuta mio. kr.	Under 3 mdr.	3 mdr. til 1 år	1 år til 3 år	3 år til 7 år	Over 7 år	Total
DKK	1,7	3,4	-23,7	17,1	16,2	14,7
EUR	1,9	-5,0	-19,4	-22,0	-0,9	-45,4
USD	0,3	0,0	0,1	-0,2	0,0	0,2
GBP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NOK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CHF	-0,6	-0,2	-0,3	-0,3	0,1	-1,3
JPY	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,3
SEK	2,7	0,2	0,3	0,0	0,0	3,2
Øvrige	-0,1	0,3	0,1	0,0	0,0	0,3
Total	5,8	-1,5	-42,9	-5,4	15,4	-28,6

Figur 5.3

Som det fremgår af tabellen, er koncernen primært eksponeret mod renterisiko i DKK og EUR.

MARKEDSRISIKO

RENTERISIKO I HANDELSBEHOLDNINGEN

Renterisiko på positioner i handelsbeholdningen stammer primært fra obligationer, swaps og futures.

RENTERISIKO I HANDELSBEHOLDNINGEN

2012 Valuta mio. kr.	Under 3 mdr.	3 mdr. til 1 år	1 år til 3 år	3 år til 7 år	Over 7 år	Total
DKK	4,5	3,7	32,8	10,6	12,7	64,3
EUR	6,3	-1,2	-10,2	-7,2	0,1	-12,2
USD	0,2	-0,1	-0,3	0,3	0,0	0,1
Øvrige	3,1	-0,3	-0,9	-0,5	0,0	1,4
Total	14,1	2,1	21,4	3,2	12,8	53,6

2011 Valuta mio. kr.	Under 3 mdr.	3 mdr. til 1 år	1 år til 3 år	3 år til 7 år	Over 7 år	Total
DKK	3,8	10,4	15,8	14,8	14,6	59,4
EUR	9,6	-4,3	-19,5	-22,1	-0,9	-37,2
USD	0,3	0,0	0,1	-0,2	0,0	0,2
Øvrige	2,4	0,1	0,1	-0,3	0,1	2,4
Total	16,1	6,2	-3,5	-7,8	13,8	24,8

Figur 5.4

Det fremgår af figur 5.4 at renterisikoen i handelsbeholdningen er 53,6 mio. kr. ultimo 2012, hvilket er en forøgelse på 28,8 mio. kr. siden ultimo 2011. Forøgelsen skyldes primært forøgelsen i obligationsbeholdningen som følge af fusionen mellem Spar Nord og Sparbank. Desuden fremgår det, at renterisikoen primært er i DKK.

RENTERISIKO UDEN FOR HANDELSBEHOLDNINGEN

Renterisiko på positioner uden for handelsbeholdningen stammer primært fra fastforrentede ind- og udlån fra almindelige bankforretninger og renterisiko relateret til bankens funding.

RENTERISIKO UDEN FOR HANDELSBEHOLDNINGEN

2012 Valuta mio. kr.	Under 3 mdr.	3 mdr. til 1 år	1 år til 3 år	3 år til 7 år	Over 7 år	Total
DKK	1,3	-9,9	-108,4	-12,9	2,9	-128,5
EUR	-2,2	-0,7	-1,4	2,0	2,5	1,8
Øvrige	-2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,6
Total	-3,4	-10,6	-109,8	-10,9	5,4	-129,3

2011 Valuta mio. kr.	Under 3 mdr.	3 mdr. til 1 år	1 år til 3 år	3 år til 7 år	Over 7 år	Total
DKK	-2,1	-7,0	-39,5	2,3	1,6	-44,7
EUR	-7,7	-0,7	0,1	0,1	0,0	-8,2
Øvrige	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5
Total	-10,3	-7,7	-39,4	2,4	1,6	-53,4

Figur 5.5

Tabellen viser nettorenterisikoen uden for handelsbeholdningen ved en stigning i renten på 1 procentpoint fordelt på løbetid og valuta. Renterisikoen har siden ultimo 2011 ændret sig fra -53,4 mio.kr. ultimo 2011 til -129,3 mio. kr. ultimo 2012. Den primære årsag til ændringen er en forøgelse i fastrenteindlån, bl.a. som en konsekvens af fusionen med Sparbank.

VALUTARISIKO

Valutakursrisiko er risikoen for tab på positioner i valuta som følge af ændringer i valutakurserne. Valutaoptioner indgår i opgørelsen med den deltajusterede position.

Spar Nord opgør valutarisiko på tre måder. Den første opgørelse tager udgangspunkt i, at alle valutakurser udvikler sig i en ugunstig retning med 2 pct. Den anden opgørelse tager udgangspunkt i Finanstilsynets kapitaldækningsbekendtgørelses valutaindikator 1, der opgøres på baggrund af summerne for henholdsvis alle de valutaer, hvori banken har nettogæld (kort position), og alle de valutaer, hvori banken har nettotilgodehavende (lang position). Valutaindikator 1 beregnes ved at tage den numeriske største værdi af de to summer og sætte den i forhold til bankens kernekapital efter fradrag. Den tredje måde er valutaindikator 2, som udtrykker, at såfremt banken ikke ændrer valutapositionerne de efterfølgende 10 dage, er der 1 pct. sandsynlighed for, at koncernen får et tab, der er større end indikatorens værdi.

Nedenstående tabel viser valutaindikator 1, valutaindikator 1 i forhold til kernekapitalen, valutaindikator 2 i forhold til kernekapitalen samt valutarisikoen fordelt på de enkelte valutaer.

VALUTARISIKO

	Ultimo 2012	Ultimo 2011
Valutakursindikator 1 - mio. kr.	94,3	390,4
Valutakursindikator 1 i pct. af kernekapitalen (inkl. hybrid kapital) efter fradrag	1,4	6,9
Valutakursindikator 2 i pct. af kernekapitalen (inkl. hybrid kapital) efter fradrag	0,0	0,1

Valutarisiko fordelt på valutaer - mio. kr.

EUR	-0,1	-1,1
SEK	-1,8	-2,4
USD	-0,1	-0,2
CHF	-0,2	-1,0
Øvrige valutaer	-0,1	-0,6
Valutarisiko i alt	-2,3	-5,3

Figur 5.6

Som det fremgår af figur 5.6 er valutarisikoen 3,0 mio. kr. mindre end ved ultimo 2011 og ender ultimo 2012 på -2,3 mio. kr. Valutarisikoen er siden ultimo 2011 reduceret for samtlige valutaer.

AKTIERISIKO

Aktierisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurserne. Aktiepositionerne er beregnet som værende nettoværdien af lange og korte aktiepositioner samt aktierelaterede instrumenter. Opgørelsen af aktiepositionerne er fordelt på positioner i handelsbeholdningen og uden for handelsbeholdningen.

AKTIER I HANDELSBEHOLDNINGEN

Aktier i handelsbeholdningen er aktier som erhverves med handelshensigt. Dette inkluderer aktier erhvervet gennem det 100 pct. ejede datterselskab Erhvervsinvest Nord A/S.

MARKEDSRISIKO

Det fremgår af nedenstående figur at beholdningen af aktier i handelsbeholdningen er forøget fra 122,6 mio. kr. ultimo 2011 til 160,8 mio. kr. ultimo 2012.

AKTIERISIKO I HANDELSBEHOLDNINGEN

Mio. kr.	Ultimo 2012	Ultimo 2011
Børsnoterede aktier i handelsbeholdningen	119,5	82,0
Unoterede aktier i handelsbeholdningen	41,3	40,6
Aktier i handelsbeholdningen i alt	160,8	122,6

Figur 5.7

AKTIER UDEN FOR HANDELSBEHOLDNINGEN

Aktier uden for handelsbeholdningen er kendetegnet ved, at de ikke er erhvervet med handelshensigt. Desuden skelner Spar Nord mellem aktier i associerede selskaber og aktier i strategiske samarbejdspartnere.

Aktier i associerede selskaber indbefatter bl.a. Nørresundby Bank A/S, hvor Spar Nord har en ejerandel på 50,2 pct.

Aktier i strategiske samarbejdspartnere i den finansielle sektor er aktier i selskaber, som har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for realkredit, betalingsformidling, investeringsforeninger mv. Spar Nord har ingen planer om frasalg af aktier i denne portefølje, idet en deltagelse i de pågældende selskaber anses for at være en forudsætning for bankens drift.

I flere af sektorselskaberne omfordes aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Spar Nord regulerer på den baggrund den indregnede værdi af disse aktier, når der foreligger ny information, som understøtter en ændret værdiansættelse. I andre sektorselskaber omfordes aktierne ikke, men måles med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringerne i værdierne af aktierne i disse selskaber indregnes ligeledes i resultatopgørelsen.

AKTIERISIKO UDEN FOR HANDELSBEHOLDNINGEN

Mio. kr.	Ultimo 2012	Ultimo 2011
Aktier i kredit- og finansieringsinstitutter	684,2	458,4
Aktier i adm.selskaber til investeringsforeninger	90,5	53,3
Aktier i pensionsinstitutter	20,1	16,1
Aktier i dataleverandør *)	0,0	174,8
Aktier i betalingsformidlingsvirksomhed	182,7	161,4
Andre aktier	64,1	53,8
Aktier i strategiske samarbejdspartnere i alt	1.041,6	917,8
Realiserede gevinster	0,0	0,6
Urealiserede gevinster	5,8	14,4
Associerede selskaber i alt	992,8	765,1

Aktier uden for handelsbeholdningen i alt	2.034,4	1.682,9
--	----------------	----------------

*) Reklassificeret til associerede selskaber

Figur 5.8

Beholdningen af aktier uden for handelsbeholdningen er forøget med 351,5 mio. kr. til 2.034,4 mio. kr. ved ultimo 2012. Forøgelsen skyldes primært fusionen mellem Spar Nord og Sparbank.

RÅVARERISIKO

Spar Nord påtager sig kun i meget begrænset omfang råvarerisiko på egne bøger. Når det sker, er det i forbindelse med afdækningsforretninger for bankens kunder. Råvareeksponeringen opgøres som en bruttoeksponering, hvor der kun er modregning for kontrakter med samme underliggende råvare, samme forfaldsdato mv.

OPTIONSRIKISIKO

Spar Nord anvender derivater til afdækning og styring af koncernens risici. Heriblandt er optioner samt produkter, der indeholder en indbygget option. Bankens optionsrisici stammer primært fra rente- og valutaoptioner samt positioner i realkreditobligationer.

Optionsrisici opgøres ved udregning af positionernes delta-, gamma-, vega- og thetarisiko.

FØLSOMHEDSANALYSE

Nedenstående figur viser, hvorledes koncernens resultatopgørelse vil være, hvis renten stiger, hvis aktiekurserne falder, og hvis alle valutakurserne flytter sig i ugunstig retning.

FØLSOMHEDSANALYSE *)

	Egenkapitaleffekt		Drifteffekt	
	Ultimo 2012 Pct.	Ultimo 2011 Pct.	Ultimo 2012 Mio. kr.	Ultimo 2011 Mio. kr.
Rentestigning på 1 pct.-point	-0,7	-0,4	-40,2	-18,6
Rentefald på 1 pct.-point	0,7	0,4	40,2	18,6
Aktiekursfald på 10 pct.	-0,2	-0,2	-12,1	-9,2
Valutakursændring på 2 pct. i ugunstig retning	0,0	-0,1	-1,7	-4,0

*) Følsomhedsoplysningerne viser effekten af isolerede ændringer i renterne og aktiekurserne på beholdningerne i handelsbeholdningen, mens effekten af ændringer i valutakurserne er for positioner både i og uden for handelsbeholdningen. Den driftsmæssige effekt og effekten på egenkapitalen er beregnet efter skat.

Figur 5.9

Det fremgår af tabellen, at egenkapitalen vil falde med 0,7 pct. hvis renten stiger med 1 procentpoint. Desuden kan det ses, at et fald i aktiekurserne på 10 pct. vil resultere i et tab på 0,2 pct. i egenkapitalen. Sidst kan det ses at egenkapitalen vil blive reduceret med 0,0 pct. hvis valutakurserne flytter sig i ugunstig retning med 2 pct. Det er en forudsætning, at porteføljerne forbliver uændret.

SPAR NORDS EGNE EJENDOMME

Ejendomme indregnes ved erhvervelsen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Dagsværdi opgøres ud fra aktuelle markedsdata på baggrund af en afkastmodel, hvori indgår ejendommens lejeindtægt, driftsomkostninger herunder administration og vedligeholdelse.

Driftsomkostninger og vedligeholdelse beregnes med udgangspunkt i den enkelte ejendoms stand, byggeår, materialevalg mv. Ud fra det beregnede driftsafkast og individuelt fastsat afkastprocent beregnes ejendommens dagsværdi. Afkastprocenten fastsættes med baggrund i den enkelte ejendoms beliggenhed, anvendelsesmuligheder, vedligeholdelsesstand mv.

Dagsværdien af den enkelte ejendom revurderes minimum en gang årligt med udgangspunkt i det aktuelle udlejningsmarked og renteniveau. Der indhentes ekstern vurdering fra ejendomsmægler til understøttelse af beregninger af dagsværdien, herunder de anvendte lejepriser og forrentningsprocenter. I 2012 er der på domicilejendomme foretaget positive værdiændringer på i alt 9,1 mio. kr., som indregnes i anden totalindkomst direkte i egenkapitalen. Der er foretaget nedskrivninger for i alt 9,2 mio. kr., hvilket indregnes under af- og nedskrivninger i resultatopgørelsen. For yderligere beskrivelse af den regnskabsmæssige behandling af ejendomme henvises til bankens årsrapport.

Nedenstående figur bankens ejendomme fordelt efter afkastprocenter.

AFKAST/FORRENTNING

	2012		2011	
	Antal ejendomme	Værdi Ultimo	Antal ejendomme	Værdi Ultimo
5,75-7 pct.	15	291,9	10	140,9
7-8 pct.	23	301,8	26	321,2
8-9 pct.	21	155,6	15	40,4
9-14,5 pct.	12	31,0	3	2,6
Hovedtotal	71	780,3	54	505,1

Figur 5.10

De væsentligste forudsætninger ved beregning af dagsværdi af investerings- og domicilejendomme er afkastkrav og lejeniveau.

En forøgelse af afkastkrav på 0,5 pct.-point vil alt andet lige reducere dagsværdien med 50,9 mio. kr. (2011: 28,6 mio. kr.).

Likviditetsrisiko er risikoen for, at koncernens finansieringsomkostninger stiger uforholdsmæssigt, at koncernen på grund af mangel på tilstrækkelig likviditet afskæres fra at indgå i nye forretninger samt - i yderste konsekvens - at koncernens betalingsforpligtelser på grund af et utilstrækkeligt likviditetsberedskab ikke kan honoreres.

LIKVIDITETSSTYRING OG -OVERVÅGNING

Med udgangspunkt i de af bestyrelsen fastsatte politikker, målsætninger og beredskabsplaner har direktionen udstukket specifikke, operationelle rammer til Økonomiafdelingen, som har ansvaret for styringen af koncernens langsigtede, strategiske funding, og Handels- og Udlandsområdet, som har ansvaret for styring af koncernens kortsigtede likviditet.

Det er Spar Nords målsætning, at indlån ekskl. repoforretninger, seniorlån, udstedte obligationer, efterstillede kapitalindskud og egenkapital skal overstige udlån ekskl. reverseforretninger. Efterstillede kapitalindskud, seniorlån og udstedte obligationer, som har forfald inden for 12 måneder, medregnes ikke i denne opgørelse.

Derudover er det koncernens målsætning at have en likviditetsoverdækning i henhold til lovgivningens krav på minimum 50 pct. svarende til grænseværdien i Finanstilsynets Tilsynsdiamant, samt en finansieringsstruktur som holder sig indenfor grænseværdien for "Funding-ratio" fastsat i Tilsynsdiamanten.

Økonomiafdelingen har ansvaret for at opføre, overvåge og kontrollere, at bankens likviditetsrisiko ligger inden for de udstukne rammer. Der foretages regelmæssig rapportering til bestyrelsen, direktionen, Finanstilsynet og Nationalbanken.

KORTSIGTET LIKVIDITET

Spar Nord har igennem flere år arbejdet med en fast model til styring af kortsigtet likviditet. Modellen opgør udviklingen i bankens likviditet under forudsætning af, at al pengemarkedsfunding forfalder kontraktuelt og ikke fornyes. Dette gøres dagligt for en periode på 8 uger. Bestyrelsen fastsætter det tidsrum, som banken efter modellen skal have positiv likviditet. De seneste år har målet været sat til 5 uger.

Endelig har bestyrelsen fastlagt et mål om, at koncernens likviditetsberedskab som minimum skal udgøre 11,5 mia. kr., hvilket omregnet svarer til 50 pct. likviditetsoverdækning i henhold til minimumskravet i Lov om finansiel virksomhed §152.

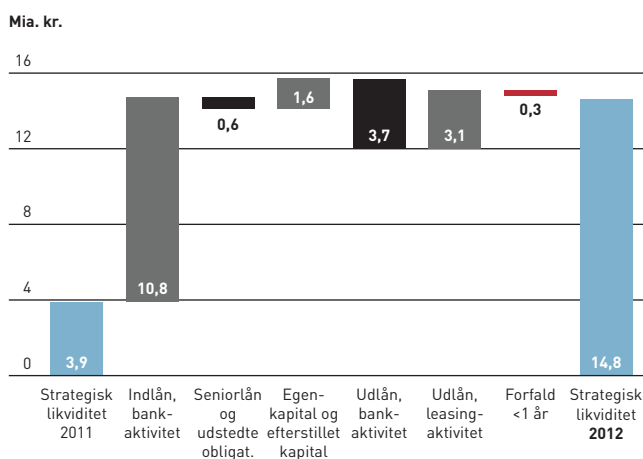
STRATEGISK LIKVIDITET

Spar Nords strategiske likviditetsmål angiver bankens målsætning om, at indlån ekskl. repoforretninger, seniorlån, udstedte obligationer, efterstillede kapitalindskud og egenkapital skal overstige udlån ekskl. reverseforretninger. Efterstillede kapitalindskud, seniorlån og udstedte obligationer, som har forfald inden for 12 måneder, medregnes ikke i opgørelsen.

Ved udgangen af 2012 havde banken en overdækning i forhold til det strategiske likviditetsmål på 14,8 mia. kr. Overdækningen svarer til en stigning på 10,9 mia. kr. sammenlignet med udgangen af 2011, hvor overdækningen blev opgjort til 3,9 mia. kr.

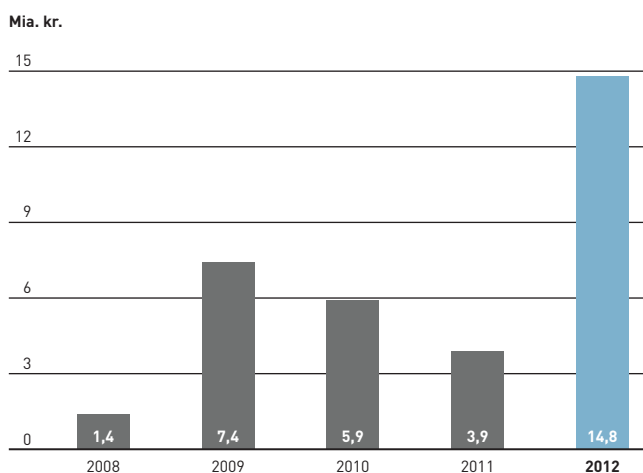
Den primære baggrund for forøgelsen er en stigning i indlån på 10,8 mia. kr., hvoraf omkring 8,6 mia. kr. kan henføres til fusionen med Sparbank. I modsat retning trækker en stigning i bankudlån på 3,7 mia. kr., hvor fusionen med Sparbank isoleret set har bidraget med 6,5 mia. kr. Endvidere påvirkes overdækningen positivt af tilførslen af efterstillede kapitalindskud og egenkapital fra fusion med Sparbank samt en fortsat afvikling af koncernens leasingaktiviteter.

STRATEGISK LIKVIDITET

Figur 6.1

STRATEGISK LIKVIDITET

Figur 6.2

LIKVIDITETSRISIKO

FUNDING- OG FORFALDSTRUKTUR

Koncernens aktiver fundes gennem fire fundingkilder:

- Kundeindlån
- Lån eller repotransaktioner hos andre kreditinstitutter og Nationalbanken
- Udstedte obligationer og seniorlån
- Efterstillede kapitalindskud og egenkapital

Spar Nords samlede funding var ultimo 2012 på 65,3 mia. kr., hvilket er en stigning på 7,1 mia. kr. sammenlignet med ultimo 2011.

Efter fusionen med Sparbank er kundeindlån fortsat bankens største fundingkilde og udgør ultimo 2012 64,2 pct. af bankens samlede funding, hvilket er 10,7 procentpoint højere end ultimo 2011. Ultimo 2012 udgør summen af bankens efterstillede kapitalindskud og egenkapital i alt 8,5 mia. kr. svarende til 13,1 pct., hvilket er en stigning på 1,1 procentpoint i forhold til ultimo 2011. Samlet set udgør bankens langsigtede funding (funding med en løbetid over 1 år) i alt 74,8 pct., hvilket er 11,5 procentpoint højere end ultimo 2011.

Fusionen med Sparbank påvirker bankens fundingsstruktur gennem en forøget indlånsbase på 8,6 mia. kr., udstedte obligationer med restløbetid under 1 år på 3,0 mia. kr. samt efterstillede kapitalindskud og egenkapital på i alt 0,7 mia. kr.

FUNDING

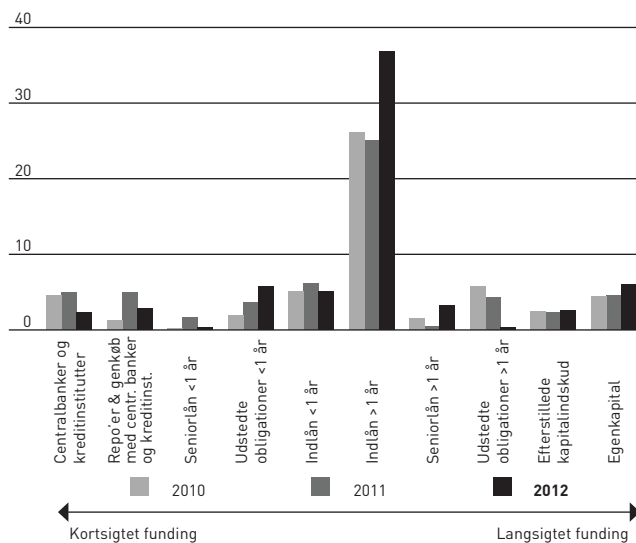
Mio. kr. / Pct.	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Cent.banker og kreditinst.	2.273,9	4.965,2	4.577,1	3,5	8,5	8,6
Repo'er og genkøb med cent.banker og kreditinst.	2.945,0	5.010,8	1.163,3	4,5	8,6	2,2
Seniorlån <1 år	300,0	1.636,8	82,7	0,5	2,8	0,2
Udstedte obl. <1 år	5.789,9	3.731,1	1.992,4	8,9	6,4	3,7
Indlån <1 år	5.108,6	6.057,1	5.095,5	7,8	10,4	9,6
Indlån >1 år	36.813,1	25.030,5	26.108,2	56,4	43,1	49,1
Seniorlån >1 år	3.191,9	478,1	1.490,9	4,9	0,8	2,8
Udstedte obl. >1 år	303,4	4.290,2	5.813,8	0,4	7,4	10,9
Efterst. kapitalindskud	2.561,5	2.316,8	2.477,0	3,9	4,0	4,7
Egenkapital	5.975,3	4.627,3	4.374,4	9,2	8,0	8,2
Total	65.262,6	58.143,9	53.175,3	100,0	100,0	100,0

Figur 6.3

I løbet af 2012 har Spar Nord indfriet seniorlån og obligationer for i alt 6,6 mia. kr. og optaget ny funding for 3,0 mia. kr. Banken benyttede i september 2012 Nationalbankens LTRO-facilitet og optog et seniorlån på 3,0 mia. kr. med fondsaktiver som sikkerhedsgrundlag. Fusionen med Sparbank har tilført 3,0 mia. kr. i udstedte obligationer med forfald i 2013.

FUNDINGSTRUKTUR

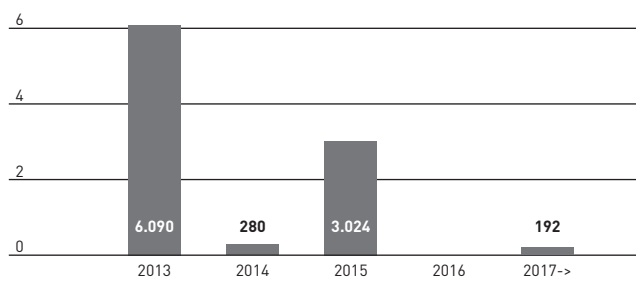
Mia. kr.

Figur 6.4

FORFALDSSTRUKTUR PÅ SENIORFUNDING

Mio. kr.

Figur 6.5

STRESSTEST

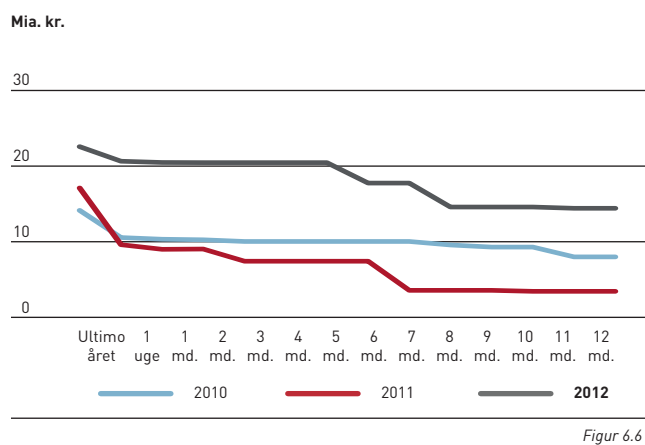
Som supplement til bankens likviditetsstyringsmodeller udarbejder banken interne stresstests. Stresstestene udarbejdes for en 12 måneders periode og opgøres i tre fast definerede scenarier: Et virksomhedsspecifikt, et markedsspecifikt og et kombinationsscenario.

Banken udarbejder endvidere en stresstest svarende til Moody's "12 måneder uden hjælp". Som forudsætning her er banken afskåret fra kapitalmarkederne i opgørelsesperioden, hvorfor seniorlån udstedte obligationer og efterstillede kapitalindskud ikke refinansieres ved udløb. På den anden side forbliver den stabile indlånsbase en tilgængelig finansieringskilde, mens der kun forudsættes en moderat reduktion i bankens aktiver.

Som det fremgår af efterfølgende figur har koncernen positiv likviditet i den fulde periode på 12 måneder.

LIKVIDITETSRISIKO

MOODY'S 12 MÅNEDER UDEN HJÆLP

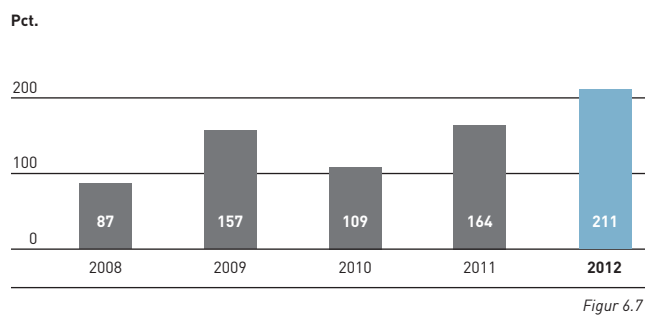
Foruden Spar Nords egne stresstest og Moody's "12 måneder uden hjælp" udarbejdes månedlige likviditetsstresstest til Finanstilsynet og Nationalbanken.

LIKVIDITETSBEREDSKAB

Spar Nords styring af kortsigtet likviditet skal sikre tilstrækkelig, fri likviditet, således at banken til enhver tid lever op til minimumskravet til likviditetsoverdækning i henhold til Lov om finansiel virksomhed §152 samt til grænseværdien på 50 pct. fastsat i Tilsynsdiamenten. Fri likviditet defineres som ubelånte, børsnoterede fondsaktiver, anfordringsindskud i kreditinstitutter, indskudsbeviser og kontantbeholdning. Dertil lægges bindende kredittilsagn hos andre kreditinstitutter.

Likviditetsoverdækningen i henhold til minimumskrav i §152 udgjorde ultimo 2012 16,2 mia. kr. mod 10,9 mia. kr. pr. 31. december 2011. Omregnes overdækningen til procent, svarer det til en overdækning på 211 pct. i 2012, mens overdækningen i 2011 var på 164 pct.

OVERDÆKNING I FORHOLD TIL LIKVIDITETSKRAV (§152)

LIKVIDITETSBEREDSKABSPLAN

I henhold til Bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter har Spar Nord udarbejdet en likviditetsberedskabsplan indeholdende et katalog over mulige handlinger, som kan styrke bankens likviditet i en krisesituation. I kataloget er de enkelte handlingers forventede effekt og tidshorisont beskrevet nærmere. Likviditetsberedskabsplanen træder i kraft, såfremt koncernen kun vanskeligt og med markant øgede fundingomkostninger kan opfylde de fastsatte likviditetsinstrukser.

RATING

Spar Nord var i perioden 2007-2012 rated hos Moody's. I maj 2012 opsagde banken samarbejdet med Moody's. Den primære baggrund for beslutningen var bankens komfortable likviditetssituation, hvilket betyder, at banken ikke længere har behov for at udstede obligationer på det internationale kapitalmarked.

Moody's har valgt at opretholde ratingen indtil videre uden samarbejde med Spar Nord.

Bankens historiske ratings fremgår af nedenstående tabel.

MOODY'S FINANCIAL STRENGTH RATINGS

Officiel rating	2012	2011	2010	2009	2008
Langfristet gæld	Baa3	Baa2	A2	A2	A1
Kortfristet gæld	P-2	P-2	P-1	P-1	P-1
Finansiell styrke	C-	C-	C-	C-	C

Figur 6.8

Ved operationel risiko forstås risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici (dvs. risikoen for at koncernen lider skade på grund af en mangelfuld eller fejlagtig retlig vurdering).

Alle aktiviteter i organisationen er forbundet med operationelle risici.

STYRING OG IDENTIFIKATION

Operationel risiko styres på tværs af koncernen gennem et omfattende system af forretningsgange og kontrolforanstaltninger, udarbejdet med henblik på at sikre et optimalt procesmiljø. Operationelle risici søges bl.a. minimeret ved funktionsadskillelse mellem udførelse og kontrol af aktiviteten.

Ansaret for håndteringen af risiciene ligger hos de forretningsansvarlige enheder, risikoejerne.

Spar Nords bestyrelse har fastlagt en politik for operationel risiko, hvor målet er at skabe overblik over koncernens operationelle risici, at minimere antallet af fejl og hermed reducere koncernens tab som følge af operationelle fejl.

I koncernen registreres og kategoriseres tabsgivende hændelser over 5.000 kr., og der foregår løbende registrering af identificerede risici med rapportering til den risikoansvarlig og direktionen.

Håndtering af operationel risiko, herunder rollen som risikofacilitator, er forankret i koncernens juridiske afdeling.

COMPLIANCE

Operationel risiko omfatter compliancerisici, hvilket betyder risikoen for, at banken ikke drives i henhold til juridiske og lovgivningsmæssige krav, standarder i markedet og god forretningsetik.

Spar Nord har en selvstændig compliancefunktion, der har til formål at bistå ledelsen med at sikre koncernens overholdelse af den gældende lovgivning, markedsstandarder og internt regelsæt og således identificere og mindske risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab.

Compliance gennemgår løbende de kritiske forretningsgange med henblik på vurdering af risici og anbefalinger til begrænsning af den enkelte risiko.

Compliancefunktionen ledes af chef for compliance (jurist), refererer til direktionen og rapporterer til bestyrelsen. Funktionen bemandes med repræsentanter fra et udsnit af bankens forretningsområder. Der foreligger en bestyrelsesgodkendt politik og årsplan for funktionens virke.

BESVIGELSER

På baggrund af den regelmæssige rapportering, som bankens bestyrelse og direktion modtager, er det ledelsens opfattelse, at banken har et tilfredsstillende niveau for foranstaltninger, der skal imødegå risikoen for at blive ramt af besvigelser.

IT-SIKKERHED

Informationer og informationssystemer er af vital betydning for Spar Nord, og IT-sikkerheden har derfor vital betydning for virksomhedens troværdighed og fortsatte eksistens. Der er etableret en IT-sikkerhedsfunktion, og Spar Nords direktion og bestyrelse forholder sig løbende til IT-sikkerheden.

Spar Nords arbejde med IT-sikkerhed tager udgangspunkt i lovgivningsmæssige forhold samt hensyn til den løbende drift. Drift af IT-installationer i Spar Nord og hos leverandører skal ske efter dokumenterede driftsplaner og vejledninger. Driften skal være sikker og stabil, hvilket skal sikres gennem størst mulig automatisering og løbende kapacitetstilpasning. Hos leverandører skal dette sikres ved skriftlige aftaler. Arbejdet med IT-sikkerhed inkluderer også udarbejdelse af nødplaner og beredskabsplaner, der tager sigte på, at en fortsat drift vil kunne sikres på et tilfredsstillende niveau på trods af eventuelle ekstraordinære begivenheder.

KAPITALBEHOV

Beregning af kapitalbehovet, der skal dække Spar Nords operationelle risici, sker på baggrund af basisindikatormetoden. I 2012 udgør den operationelle risiko 12,6 pct. af samlede risikovægtede aktiver og ender ultimo 2012 på 5.839,1 mio. kr., hvilket giver et kapitalbehov på 467,1 mio. kr.

Spar Nord Bank A/S
Skelagervej 15

Telefon 96 34 40 00
Telefax 96 34 45 60

Postboks 162
9100 Aalborg

www.sparnord.dk
sparnord@sparnord.dk

CVR.-nr. 13737584

spar nord